

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ÉRDETESSÉG:
6-hasabos postát sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomatéka 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
városi palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, április 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Vallás és politika.**
- Bíbornokok felavatása.**
- Mangra Vasul és a megfélebbezett püspöki helynökség.**
- Az új pályaudvar építése.**
- Nagy tüntetés Pozsonyban.**
- Tűz a szalma-papír gyárban.**
- Felrobbant vegyszertári gyár.**
- Szerencsétlenség az aradi pályaudvaron.**
- A román király Budapesten.**
- A kis bachanszók.**
- Hol a magyar zene?**
- Tárca: A kulcs.** Irta: Tábori Róbert.
- Csarnok: A kis Hanna regénye.** Irta: Unger I.

Vallás és politika.

Arad, április 25.

Azok a hajmeresztő botrányok, melyek az osztrák parlamentben minduntalan megismétlődnek, és épen csak tegnap is egy fekete vonással tette sötétebbé e bomladozó ország alkotmányos életének történetét ezek a tumultusok az ő ocsmány kifakadásaikkal, sőt szitkaikkal elég szomorú világot vetnek ugyan az illető körök társadalmi műveltségére is, de a politikai evolúciók mérlegelése szempontjából inkább ama mélyebben fekvő okok felé fordítják figyelmünket, melyek a leggonoszabb természetű szenvedélyeket és indulatokat ennyira hevítik és ily állandó forrongásban tartják.

Ezen okok vizsgálata és méltatása annál is üdvösebb és tanuságosabb, mert az osztrák kavargás okai nálunk is meg-

vannak és *hatnak*, és semmiképen sem vagyunk biztosítva az ellen, hogy előbb-utóbb, még pedig valószínűleg inkább előbb, mint utóbb, a magyar parlamentben is újra felidézük azokat a válságokat, melyeknek már többször voltunk tanúi.

Az osztrák parlament tegnapi botránya még mindig a prezumtiv trónörökös ismert nyilatkozatának alkalmából támadt. A szokatlan felháborodást azonban tévedés volna tisztán a vallási motívumokra vezetni vissza, a minthogy a „*Los von Rom*” jelző és az általa jelzett mozgalom is inkább politikai, semmint felekezeti háttérrel bír. A mint a német nacionalisták az ő halálos gyűlöletüket azon tényből meritik, hogy Rómának kezét látják a német hegemonia elleni harcban, a föderalizmus propagálásában és az ugynevezett nyelvrendelet kérdése körül a csehek támogatásában, úgy viszont a főherceg nyilatkozatának indító oka és súlya a kifelé gravitáló nagy német mozgalom ellen irányul, mely az antikatholikus törekvésekkel kapcsolatos.

Midőn azonban a szabadelvűség és klerikalizmus e szertelen harcában annak indító okául a politikai momentumot ismerjük fel, egyben konstatálnunk kell azt is, hogy az osztrák pártok és fajok harcat ennyire elkeseredetté csak is az tette, hogy a résen és lesen álló *Róma* saját hatalmi törekvéseinek illetéktelen előtérbe tolása által ezeket a beharcokat abban az irányban szítja és tüzeli, hogy — bár egy katasztrófa árán is — az a párt és azok a néptöredékek kerüljenek ki a döntő

ütközetből győztesekül és azok jussanak uralomra, melyek a pápa királyságának és a papság világi hatalmának érdekeit is készek szolgálni.

Az ellentétes, a meg nem férő és soha egybe nem illeszthető érdekek és kérdések összekeverése legbiztosabb feltétele az örökös nyugtalanság és fejlődésképtelen forrongásnak. A felekezeti kérdések belevegyítése a politikai küzdelmekbe, a vallásos érzelmek kihasználása a tömeg izgatására vagy befolyásos emberek cselekményeinek irányítására, vagyis a vallás nevében nyíltan és leplezve üzött hatalmi törekvések, szóval a *papizmus* vagy *klerikalizmus* az a végzetes csapás, mely az emberiségre súlyosodik, mely a haladás és fejlődéssel járó küzdelmeket elmergesíti, s a szabadság, a felvilágosodottság győzelmét késlelteti vagy — hol ez irányzat felülkerekedett — végleg megakadályozza, s ama nemzeteket s államokat a bukás szélére juttatja.

Ennek a háborukeltő méregnek hatása tette semmivé hazánk felekezeti békéjét, ennek ellenében kellett az egyházpolitikai törvényekkel védekeznünk, ez dulta fel alkotmányos életünket, tette inaszakadttá az obstrukció által parlamentarizmusunkat, s képtelenné beláthatatlan időig mindenféle fontosabb reformakcióra. Ez a méreg dul most az osztrák államszervezet ereiben, mely ha belehal a bajába, rá lehet írni fejfájára: „Megölte a klerikális reakció.”

TÁRCA.

A kulcs.

Irta: Tábori Róbert.

I.

A szerelemben nincs filozófia, nincs elmélet és ha mégis akad, mi a kettőhöz hasonlít, csak azok találták ki, kik másként nem tudtak boldogulni a szerelemben. Emlékeztetnek az éhes emberre, ki a lacikonyhából kiáradó peccsenyeillatot mohón szívja magába és el akarja hitetni, hogy jól lakott vele.

De van a szerelemben annál több meglepetés, sokszor olyan, minőt a meleg tavaszi eső fakaszt a sivár és látszólag terméketlen talajból. Este még kopár és reggel ezer színes virág borítja, vadon termő, ápolásra nem szoruló. Az a talányos benne, hogy hol rejtőzött eddig a sok csira és hajtás?

Ime, előttem hever egy aranysegélyű kis kartonlap, melyen régi cimborám, Havas Pali tudtomra adja, hogy május elsején megesküszik Tanussy Flórával és arra kér, hogy legyenek az egyik tanuja.

A dologban különös az, hogy már én voltam egyszer vőfélye, mikor Tanussy Flórával első ízben az oltárhoz vezette. Akkor mondta nekem Pali:

— Barátom, ha én a menyországot kívánám, az tőlem nagy kapzsiság volna! Megkapom már most azt a részt a menybeli üdvösségből, mi egy embernek adatott. El tudod-e képzelni, hogy ezután még jön valami, ami kívánatosná tenné rám nézve a földöntúli üdvösséget?

Ránéztem a menyasszonyra és hittem Havas Palinak. Mert csodálatosan szép volt a kis Tanussy Flóra, szakasztott olyan, aminőnek a szimbolista szobrászok megformálják a liliomot. S annál nagyobb volt a megdöbbenésem, mikor félév múlva egy dult arcú férfiú fölkeregetett és azt a kijelentést tette előttem:

— Válni akarok a feleségemtől. Kérlek, ajánljál gekem egy ügyvédet, ki az ilyesmit gyorsan elvégzi. Mert annyi bizonyos, hogy én és Flóra nem vagyunk egymásnak teremtvé.

II.

Ha ők nem, hát akkor kicsoda?

Nem ment a fejembe a dolog s nem tudtam megérteni, hogyan juthatott el az a két emberi lény a kölcsönös gyűlöletig? Mert hogy már ott tartottak, kitűnt Havas Pali minden szavából, amikor fogcsikorgatva beszélt el, hogy milyen pokol volt az élete a fehérarcú, hidegvérű asszonyleány mellett.

— Csupán akkor jelentkezik nála valamilyen indulat, ha én közeledem hozzá — mondta

és e tekintetből sugárzott a harag. — Az az indulat pedig ellenszenvből és lenézésből van összegyurva. Arról már rég álmodni sem merek, hogy megcsókoljam, mert ha csak megérintem, összevacog a foga, reszket a teste és eltorzul az arca.

— S mióta van ez így?

— Az esküvőnk óta. Amint a kupéba szálltunk, mely Velencébe vitt minket, az én fehér angyalomból démon lett, ki pokollá tette az életemet.

Az ügyvéd, akihez mentünk, specialista volt válóperekben. Egy őszhaju, pirosarcú ur, ki valóságos passzióval üzte a foglalkozását és mikor Pali elmondta neki az esetet, mosolyogva így szólt:

— Hja, a kulcs! A kulcs!

— Miféle kulcs? — kérdeztem én csodálkozva.

Az öreg megkínált minket szivarral, aztán így folytatta:

— Mikor Berlinben az egyetemen jártam, volt egy ismerősöm, valami nagyon gazdag angol fiú, ki egy remek szerkezetű aranyórát hozott magával. Félévig járt, mutatta a hónapot, a hetet, a napot, a hold változásait, az időjárást. Ha megnyomták egy rugóját, zeneszóval jelezte a sötétben is, hány óra van. Megvolt benne egy órának minden tökéletessége és kevés híjja, hogy még az időt is egészen pontosan nem mutatta.

Bibornokok felavatása.

(Fényes ünnepély a budai várakban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 25.

Nagy jelentőségű és fényes ünnepély folyt ma le a budapesti királyi várakban: az első eset a magyar királyság történetében, hogy Magyarország székes-fővárosában a fejedelem biborosi méltóságra emelt főpapoknak a biborosi kalapot fejére tette.

Az ünnepély rendkívüli voltát tetézi az a körülmény, hogy éppen két osztrák főpap az, a prágai hercegérsek és a krakkói hercegpüspök, a kik ezen ritka ünnepélyen nyerték ő Felsőke kezéből a bibort. Ez alkalomra a magyar székesfővárosba Bécsből, Prágából és Krakkóból számos előkelő papi és világi vendég sereglett össze, a kik a magyar főméltóságokkal együtt környezték az ország fejedelmét az ünnepélyes szertartáson.

(A gyülekezés.)

A királyi várak tájéka már a kora délelőtti órákban valóságos zárandoklás célpontja volt, de a nagy közönség csak a várkapun kívül gyönyörködhetett a fényes fogatok felvonulásában. Az első délelőtti órákban rövid időközben két fogat hajtatott a királyi vár udvarába, a melyeken a pápai kiküldöttek, Zichy Gyula gróf és titkára Don Nazareno Patrici, valamint Caccia Dominioni gróf és titkára Don Ginliodei Conti *Giacobini* ültek.

A fogat a nagy kaputól balra állott meg, a hol Weckbecker udvari biztos várta a kitűnő vendégeket és a templomba kalauzolta, a hol Loebenstein lovag udvari tanácsos, mint szertartási igazgató és Schnabel udvari főkaplán ceremoniarus fogadták őket. A pápai kiküldöttek kíséreléssel a főoltárhoz lépve, ott rövid imát mondtak.

Az oltár evangéliumi oldalán négy bársony vánkoston négy aranytálca volt. A két kiküldött egy-egy tálcára letette az általuk hozott két biretumot, míg Loebenstein udvari tanácsos a vonatkozó pápai brevéket a másik két tálcán helyezte el. A pápai kiküldöttek erre valamennyi tálcát letakarták egy vörös tafetából való lepellel, mire Zichy Gyula gróf és Caccia Dominioni gróf elhagyták a templomot és a szállásukon levő biborosokért mentek, titkáraik pedig, valamint Weckbecker udvari biztos a templomban, a mellékoltárnál maradtak.

Nemsokára ezután megérkezett a templomba Schlauch Lőrinc nagyváradi biboros püspök, majd pedig Taliani apostoli nuncius és titkára mogr. Aversa kíséretében, a kik a szertartás végeig a templomban maradtak.

Röviddel tizenegy óra előtt a hat udvari diszkoci az új biborosokkal rohogott be a várudvarba. Gyönyörű látvány volt a biborosok fogatainak felvonulása. Elöl két lovasrendőr, mögöttük 2—2 kétfogatu udvari kocsi az illető biboros mellé rendelt nemesi gárdistával és az egyházi kíséretével, míg a biboros maga a pápai kiküldöttel hatfogatu diszhintóban ült. A diszhintó mögött ismét lovasrendőrök következtek.

Midőn a biborosok kocsija az őrség mellett elhaladt, az őrség tisztelgésre fejeverte lépett.

(Az új bibornokok.)

Ezalatt a fehér teremben gyülekeztek a valóságos belső titkos tanácsosok, kamarások és asztalnokok; ott voltak Széll Kálmán miniszterelnök a kormány tagjaival, Körber dr. osztrák miniszterelnök, Goluchowski gróf közös külügyminiszter, Coudenhove gróf csehországi és Pininski gróf galíciai helytartók stb.

Ott volt a két új bibornok több rokona is, kik közül érdekes látványt nyújtott az ősz Skrbensky Fülöp báró őrnagy, kamarás Skrbensky Leó báró bibornoknak még életben levő atyja, mellette volt fia, Skrbensky János báró lovaszázados. Jelen volt Puzyna lovag bibornok fivére, Puzyna Kniaz Román nagybirtokos is.

A felső négyszög lépcsőjénél Skrbensky Leó báró biborost Rosner udvari biztos fogadta és kíséretével együtt a szertartási termekbe vezette, a hol Apponyi Lajos gróf, magyarországi udvarnagy, fogadta őt és a kihallgatási terembe kísérte, a melyben mint Abensperg gróf főkamars helyettese, Czirák Béla gróf udvarnagy fogadta. Innen Msgr. Zichy Gyula gróf, valamint Salimei Salvator gróf, nemkülönben az egyházi kíséret a templomba mentek a hol helyüket elfoglalták.

Ugyanilyen szertartás ismétlődött Puzyna lovag, krakkói hercegpüspök, érkezése alkalmából, kinek kísérete szintén a kihallgatási teremből a templomba ment, míg a biboros a kihallgatási teremben maradt.

(A király érkezése.)

Ezalatt a fehér teremben az egész udvari kíséret, valamint Széll Kálmán miniszterelnök

és a kabinet tagjai, a zászlós urak, nemkülönben Goluchowski gróf külügyminiszter és Körber dr. osztrák miniszterelnök, Hartl dr. osztrák kultuszminiszter és számos titkos tanácsos, kamarás és asztalnok gyűlt egybe. Ott voltak:

Lukács László pénzügyminiszter, Wlassics Gyula kultuszminiszter, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter, Cseh Ervin horvát miniszter, Gromon Dezső és Tarkovich József államtitkárok; Khuen-Héderváry Károly gróf, Szapáry Gyula, Andrássy Aladár gróf főkamarsmester, Bánffy Dezső báró, Széchenyi Gyula gróf, Csekonics Endre gróf, Bánffy György gróf, Pálffy István gróf, Széchenyi Béla gróf, Radvánszky Béla báró zászlósurak; továbbá Csáky Albin gróf és Kemény Kálmán báró a főrendiház, Percel Dezső a képviselőház elnöke, Szabó Miklós és Corda Bódog a Kuria elnökei; Spevec Ferenc a zágrábi hétszemélyes tábla elnöke, Lobkovitz Rezső herceg hadtestparancsnok, Forinyák Gyula lovassági tábornok, Radakovsky tábornok, Wekerle Sándor a közigazgatási bíróság elnöke, Rakovszky István az állami számszék elnöke.

A titkos tanácsosok sorából ott láttuk még a következőket: Andrássy Géza gróf, Andrássy Gyula gróf, Andrássy Tivadar gróf, Apponyi Sándor gróf, Batthyány herceg, Batthyány Lajos gróf, Benicky Ferenc, Berzevicy Albert, Bohus Zsigmond báró, Dániel Ernő báró, Dessewffy Aurél gróf, Erdély Sándor, Erdődy Ferenc gróf, Hieronymi Károly, Horváth altábornagy, Jósika Samu báró, Karátsanyi Jenő gróf, Keglevich István gróf, Láng Lajos, Matlekovits Sándor, Máriássy János báró altábornagy, Majthányi László báró, Nákó Kálmán gróf, Nikolits Fedor báró, Podmanicky Frigyes báró, Pálffy János, Pallavicini Ede és Hipplith őrnokok, Piret de Bihain Lajos báró, Széchenyi Pál gróf, Széchenyi Kálmán gróf, Széchenyi Sándor gróf, Széchenyi Tivadar gróf, Szilágyi Dezső, Thun Ferenc gróf, Vay Béla báró, Zichy Agost gróf, Zichy Jenő gróf és Zichy Nándor gróf; a főpapság részéről ott voltak: Császka György kalocsai érsek, Dessewffy Sándor csanádi, Bubicz Zsigmond kassai, Hornig Károly báró veszprémi püspök; Pavel Mihály nagyváradi gör. kath. püspök, Radu Demeter lugosi gör. kath. püspök; cs. és kir. kamarások: Bolla Kálmán altábornagy, Dobóczy Ignác, Pöldvály Mihály, Horváth Mihály, Kószegey Sándor, Kubinyi Arpad, Jekelfalussy Zoltán, Magyar Kossa Géza, Mattyasovszky őrnagy, Széchenyi Imre gróf, Semsey László, Szentiványi Zoltán, Zichy Aladár gróf, Zichy János gróf; cs. és asztalnokok: Dégen Gusztáv, Emich Gusztáv, Sárosy-Kapeller Ferenc stb.

Pont tizenegy órakor Liechtenstein herceg, első főudvarmester jelentkezett ő Felsőgénéll, a ki a felső négyszög saroktermében időzött, mire elindult a Loebenstein udvari tanácsos által dr. Szegedy-Maszák Aladár udvari titkár, segédlete mellett rendezett menet a templom felé.

Egyszer az én emberem eljön hozzám nagyon bus arccal és panasolja, hogy megállott az órája s nem tudja megindítani, mert nincs hozzá való kulcsa. — Valahol elfelejtette, vagy tán el sem hozta magával a fölötti nagy örömeiben, — hogy ilyen remekműhöz jutott.

Sorra jártuk az összes berlini órákat, sőt még Genfben sem sajnáltunk kirándulni, hogy ott az órákészítés Mekkájában megtaláljunk egy megfelelő kulcsot. Nem találtunk sehol. S a remekmű nem mutatta a hónapot, a hetet, a napot, az időjárást, a hold változásait, hanem mint élettelen és értékétől megfosztott darab gép, ott hevert az angol ifju asztalán.

Lássa, ilyen sok házasság is. Hiányzik a kulcs, mely megindítsa az együttélés komplikált gépezetét. Mert elfelejtette a férfit, vagy nem tudja, hogy más kulcs kell a leány szívéhez és lelkéhez és ismét más az asszonyéhoz. Sőt — s ez az, mi nagyon fontos, — minden asszony szívéhez más-más szerkezetű kulcs kell. Ami jó az egyiknek, nem jó a másiknak. S ilyen esetben csak egy gyógyszer van: az órának, az asszonyi szívnek gazdát kell cserélni!

De nekem úgy tetszik, hogy ez nem az ön esete, a hiba tán inkább a kulcs alkalmazásában van és ha megengedi, meg fogom önnek mondani, hogy hol van a hiba.

Havas Pali erre azt mondta, hogy cseppet

sem kíváncsi. Az asszony, ha megbomlik is, azért mégsem óramű. Volt neki is egy órája, amely nem akart sehogysem járni, míg az asztalhoz nem csapta. Ekkor megindult, de abban sem volt köszönet, mert egy óra alatt négyszer futott körül a nagymutatója. A szerelemben a filozófia épp annyit használ, mint az erőszak: ő bizony egy fabatkát sem adna a kierőszakolt, vagy a kifilozofált szerelemért! Az ügyvéd ur ne akarja őket kibékíteni, hanem adja be a válókeresetet.

Ugy is történt és a törvényszék félév múlva ki is mondta, hogy Pali mehet jobbra, Flóra pedig balra. Nem tartoznak egymásnak többé semmivel.

III.

Látom az arcodon, hogy majd fölvet a kíváncsiság — mondta nekem Havas Pali, mikor lementem az esküvőjére. — Annak az öreg órareperáló ügyvédnek mégis igaza lehetett a maga mechanikus elméletével. Az a kulcsteória nem megvetendő, — de azért még mindig nem tudom, miben áll. Halld meg, mi történt és mondd el a véleményedet. — Most februárban lementem Lussin-Piccolóba egy kis tavaszi levegőre. Hát azt nem találtam mert kegyetlen hideg volt, — de az első élő lény, akivel találkoztam, az elvált feleségem volt.

Ugy mentünk el egymás mellett, mint akiknek nagy okuk van egymásra nem ismerni.

Flóra elfordította a fejét, én pedig nem köszöntem neki. De amint négy lépéssel tovább mentem, egyszerre csak megfordultam, és ugyanakkor ő is. De aztán futottunk is odább, mint a tetlen ért tolvajok.

Pár napig ment ez így és akármint föl is tettem magamban, hogy nem nézek vissza, mindig megismétlődött ez a csaknem burleszkebe való jelenet. Az ötödik napon elhatároztam, hogy másnap reggel elutazom. Futni szégyen, de hasznos.

Az az asszony csodálatosan átalakult, mióta nem láttam. Megérett, mint az őszi barack, mely akkor legédesebb, mikor kínálja magát a gourmandnak. Nem volt már olyan lilomszerű, de azért esküt mertem volna tenni asszonyi lelkének tisztaságára.

Az elutazásomat megelőző éjszakán tűz ütött ki a szomszéd szállóban. En is ott voltam a mentők között, mert magával sodort régi tüzoltópasszióm. S amint viszem a vízzel telt vedret a fecskendőnek, egyszerre csak ijedt sikoltást hallok a fejem felett a második emeleten. Asszonyi hang volt és olyan szobából jött, melynek ablakát elborította már kívülről a az elbarapódzó láng.

Tudod, hogy mint kuszó ritkitom a páromat és nem telt bele tiz másodperc, fenn voltam egy odatámasztott lajtorja csucán és mind a két öklömmel vertem be az ablakot. Volt bennem annyi óvatosság, hogy előbb körülcavartam a kezeimet valami rongyfélé-

Előli 7 nemesi apród, majd az asztalnokok, utánuk a kamarások és utánuk a titkos tanácsosok következtek ritka nagy számban. Ezután az udvartartás haladt, mely mögött a két bibornok jött, a bibornokok után pedig ő Felsége a király fényes tábornagi egyenruhában, a két testőrség képezte sorfal között haladt még négy magyar testőr és az arciere-testőrség négy tagja oldalt kísérte a menetet. Magán a lépcsőn egészen a templomig a magyar koronaórság állott sorfalat.

Midőn a király a templomba lépett, a m. kir. Opera 9 zenészből álló zenekar ünnepi indulót fújt, a melynek hangjai mellett ő Felsége a főoltár evangéliumi oldala előtt elhelyezett trónhoz ment; körülötte gróf Cziráky Béla mint helyettes főkamarmester, gróf Pálffy András és Windischgrätz József herceg gárdakapitányok és Paar gróf főhadsegéd foglaltak állást. A trónhoz érkezve, a király levéve kalapját, gróf Cziráky Bélának nyújtotta, a ki azt gróf Andrássy Sándor szolgálattelvő kamarásnak adta át.

Mig Schlauch bibornok, Taliani nuntius és Lichtenstein herceg első főudvarmester a trónnal szemben az epistoláris oldalon foglaltak helyet, addig Skrbensky báró és Puzyna lovag bibornokok számára az evangéliumi oldalon voltak helyek fenntartva. A templom ajtajától a hátsó padokig a darabont testőrség és a lovas-testőrezred állottak sorfalat, az arciere és a magyar testőrség sorfala pedig az első padokig terjedt.

A templom kicsinynek és szűknek bizonyult a nagy és fényes társaság befogadására, a melynek hatásos keret gyanánt szőigált a nagy műizléssel restaurált egyház belseje. A sok udvari diszöltöny, a csillogó katonai egyenruhák és a pompásnál-pompásabb magyar diszruhák valósággyal ragyogó látványnyá egyesültek, a melynek hatását nagyban emelte a templom magas, festett ablakain beszűrődő nap-sugár.

Nemsokára megkezdődött a nagymise, a melyet Kohl Medárd dr. püspök celebrált nagyszámu segédlettel, a melyet többek között Kanter apát, Demény, Krizsán, Nemes és Bozóky udvari káplánok alkottak. A mise végeztével a király, a ki a mise alatt térdepelt, karosszékeben foglalt helyet.

vel, de aztán habozás nélkül beugrottam a szobába.

Ugy látszik jókor jöttem, de elég rosszkor is. A szoba tele volt már füsttel, de az asszony, kit megmenteni jöttem, nem ért még rá arra, hogy vizitáló-toalettet csináljon. Ugy állott előttem, lebontott hajjal, igéző pongyolában, amint lefekvésre készült.

— Hogy mer ön ide bejönni? — támadt rám lángoló haraggal. Aztán mikor rám ismert és különösen, mikor én ráismertem, fuldokolva hozzátette: — Különösen pedig, hogyan mert éppen ön idejönni?

— Mikacagtam gamamat. Olyan furcsa, hogy mikor a háztető ég és én a tűzbe megyek egy ismeretlenért, rátalálok arra a nőre, az egyetlenre, kitől menekülni akarok és ő azt kérdezi tőlem: — hogyan mer éppen ön idejönni?

De ha már itt vagyok, el is végzem azt, mire vállalkoztam. Csak nem fogok visszamenni, csak nem fogom azt mondani a lent álló publikumnak: — Bocsánat, hölgyeim és uraim, nem menthettem meg azt a hölgyet, mivelhogy ő az én elvált feleségem.

Két lépést tettem feléje, ő meg hármat hátrált. S mivel észre vette eltökélt szándékomat, hogy karjaimba veszem, csaknem magán-kívül rám kiáltott:

— Hozzám ne merjen nyulni!

A dac kerekedett bennem felül. Lefogtam a két karját, ő viaskodott velem, én nem en-

(A birétumok feltévése.)

Ekkor Schnabl dr. gróf Zichy Gyula kíséretében a mellékoltárhoz lépett, a hol arany tálcán a Skrbensky bibornokra vonatkozó breve feküdt. Zichy Gyula gróf a tálcával ő Felsége trónjához közeledett, a hol háromszor meghajtva magát, a trón legalsóbb lépcsőfokán letérdepelve, a brevét az arany tálcán ő Felségének nyújtotta át.

ő Felsége a brevét kezével megérintve, hangosan ezt mondta: „Legatur!” (olvassassék fel!), mire gróf Zichy megint háromszor meghajtva magát, átadta a brevét Don Nazareno Patricinek, ki, az oltár mellé állva, felbontotta a brevét és fennhangon felolvasta, majd átadta dr. Schnablnek, a kitől Loebensten udvari tanácsos vette át.

Ugyanez a szertartás ismétlődött dr. Puzyna lovag bibornok brévéjével. Ennek végeztével dr. Schnabl Zichy Gyula gróffal és Caccia Dominioni gróffal újra a mellékoltárhoz ment, a hol két arany tálcán a birétumok voltak.

A két pápai küldött ezuttal egymás mellett a tálcákkal megint a trónhoz lépett és annak legalsó lépcsőfokán letérdepelve átnyújtották ő Felségének a birétumokat, míg a két bibornok, a ki a pápai küldötteket követte, a trón legfelső fokán térdepelt le.

Erre ő Felsége a gróf Ciráky által neki át nyújtott kalapját feltette, míg az egyik birétumot Skrbensky báró, a másikat pedig a krakkói hercegpüspök tette fejére. A két bibornok erre felállva, a bibornoki jelvényeket megint levette, míg ő Felsége, szintén kalapját levéve, felállott.

A Tedeum következett most, amelyet a kir. operaház énekkarának 20 tagja remekül énekelt. Ezután Skrbensky Leó báró, mint rangban idősebb biboros, birétumát ismét feltette és a főoltár lépcsőjéről áldást mondott.

Erre ő felsége ugyanoly mód, mint jövet — elől a nemesi apródok, asztalnokok, kamarások és titkos tanácsosok, úgy, hogy megint a király volt a menet végén — visszatért a szertartási termekbe, ahonnan a király maga a sarok terembe vonult vissza, míg az udvari kíséret és a vendégek távoztak. A két bibornok, aki a menetben ez alkalommal nem vett részt, ő Felsége távozása után a sekrestyében feivette a bibornoki piros öltönyt, míg Schlauch bibornok és a pápai nuncius haza hajtottak.

gedtem. S egyszerre megszállott valami rég nem érzett mámor. Ennek a csodaszép arcnak látása elvette eszemet, ennek a két piros ajaknak közelléte fölbresztette bennem a régi szerelmet. Erősen magamhoz szorítottam és a fülebe sugtam:

— Nem bánom, hát vesszünk el együtt! De ha már meg kell halni, legalább megcsókollak.

Megcsókoltam. Isten bizony kissé füstös volt a csók ize, mert a szám tele volt az égő ház füstjével.

Egyszerre lehanyatlott a két karja, egyszerre megszünt az ellenállása. Visszaadta a csókot és csak azután sugta:

— Én édes jó uram, hát mégis eljöttél érttem?

Jószerecse, hogy kívülről eloltották a lángot, mert bizonyosan bennégtünk volna mind a ketten. És Flóra azt mondta nekem bucsuzáskor:

— Most már kell, hogy újból elvegyen, mert nagyon, de nagyon kompromittált.

... S most, te okos ember, mond meg nekem, mi volt az, ami megváltoztatta ezt az asszonyt?

Egy kicsit elgondolkoztam, — aztán így szóltam:

— Azt hiszem az idő, a magány. Leszedte a rozsdát a kulcsról és már most jól működik az óraszerkezet.

(Kihallgatás a királynál.)

A birétum feltétel szertartása majdnem egy teljes órát vett igénybe. A vendégek távozása után a két új biboros ünnepélyes kihallgatáson jelent meg ő Felségénél.

A templomból kíséretükkel a szertartási termekbe vezettettek, ahol előbb Eltz és Wagonk udvari főbiztosok, azután a következő teremben Apponyi Lajos gróf, majd Ciráky Béla gróf fogadták őket. Az utóbbi ő Felségének bejelentette a két bibornokot. ő Felsége a sarokteremben fogadta a bibornokokat, akik a birétummal kezükben, léptek be a terembe.

Mindegyik bibornok bemutatta ő Felségének a melléje rendelt pápai küldöttet, nemesi gárdistát és egyházi kíséretét, még pedig a prágai hercegek Kornsteiner praelatust, mngre. Wunsch titkár és Pricha ceremóniáriust, a krakkói hercegek pedig Bandurski és Chorkowski kanonokokat és Frelek titkárt.

A kihallgatás után valamennyi termen át egészen a lépcső aljáig az arciere-gárda, a magyar testőrség, a darabont-testőrség és a lovas-testőrezred, végül a korona-órság sorfala közt távoztak a bibornokok, akiknek tiszteletére távozásukkor az órság ismét fegyverbe lépett.

A biborosoknak úgy fel-, mint elvonulását az egész uton nagy számu közönség nézte végig.

(Udvari diszebéd.)

Délután az új biborok tiszteletére 54 területű udvari diszebéd volt, melyre Gulochovszky gróf külügyminiszter, Széll és Körber miniszterelnökök, továbbá a cseh és galíciai helytartók, valamint a két új bibornok rokonai is hivatalosak voltak.

Vaszary Kolos hercegprimás, akinek a szertartásban részt kellett volna vennie, betegsége miatt kénytelen volt magát kimenteni.

TÁVIRATOK.

A bur háború.

London, április 25. A Daily Chronicle jelentése szerint a new-orleansi angol ügyvivő megtudta, hogy néhány lovász, a kiket az angolok szerződtek, a burok ügynöke volt. Ezek az emberek a Dél-Afrikába rendelt lovakba beoltották a mirigy- és takonykórt. Mintegy száz ló bele is betegedett és sokat agyon kellett verni, mikor a szállítmányt Fokvárosban partra tették. A katonai hatóságok rendelkezésére intézkedéseket tettek a lószállítmányok megvédésére.

Pretória, április 25. Hivatalos jelentések szerint a legutóbbi általános kimutatás óta az angolok elfogtak 355 burt és zsákmányul ejtették 386 puskát, egy tizenkét fontos ágyút és 15,000 kiskaliberű töltényt. Hat bur elesett. Az angolok részéről elesett egy ember és megsebesült öt ember.

A kínai mozgalom.

London, április 25. A lapok azt jelentik Pekingből, hogy egy csapat, a mely sanhaikvani angol, francia és japán legénységből állott, megtámadott egy kínai rablóbandát és visszavonulásra kényszerítette, de teljesen nem sikerült megverni a rablókat.

London, április 25. A lapok azt jelentik Pekingből, hogy Csanfu tartományi kincstárnokot megbízták, hogy a Csili tartománybeli hittérítőkkel reklamációik rendezése végett tárgyalásokat kezdjen. A tárgyalásokat Faviere püspök és két angol és amerikai hittérítő vezetői. Az a hír, hogy egy orosz alattvalót neveztek ki niucsvangi vámbiztossá, mint Pekingből jelentik, alaptalan. A vámkezelés el-

lenőrzését még most is angol alattvaló gyakorolja.

Jokohama, április 25. A szjüli japán követ kihallgatáson volt a koreai császárnál. Beszélgetésük tárgya az új koreai kölcsön volt. — Japán kártérítési követelése Kinával szemben nem haladja meg 4,740,000 font sterlinget.

Tiencin, április 25. Sanhaikvan közelében 19 elásott tábori ágyut és hozzávaló lövészerkeket találtak.

Mangra Vazul és a megfélebbezett püspöki helynökség.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

A most folyó aradmegyi román zsinatnak ma volt a legérdekesebb napja. Azt a kérvényt, illetve felebbezést tárgyalták, melyet a tavaly megejtett nagyváradai püspöki vikárius-választás ellen nyújtottak be a zsinathoz. A választásból, mint tudjuk, *Mangra Vazul* került ki győztesnek. A kisebbség nem tudott belenyugodni a választásnak ekkép való kimenetelébe s elhatározta, hogy azt petícióval támadja meg. Így került ma a felebbezés a zsinat elé.

Az előadó úgy referálta meg az ügyet, hogy habár a felebbezés nem adatott be a törvényesen előirt határidő alatt, de azért javasolja, hogy azzal a zsinat kivételesen mégis foglalkozzék.

A zsinat egyszerűen tudomásul vette a kérvényt s annak irattárba helyezését mondotta ki. Aa indoklás körülbelül így hangzik:

A zsinat rossz néven veszi, hogy a kisebbség a törvényesen előirt hatóságok megkerülésével nyújt be kérvényeket. Méltányolja ugyan minden tekintetben az egyesek jogait, de megköveteli az egyházmegye minden rangu világi és egyházi fiától, hogy viszont méltassa a zsinatnak a hazai törvényekben biztosított jogait. Minthogy pedig bármilyen állás, melyet a zsinat választás útján tölt be, nem principialis ügy, tehát a felebbezésben hivatott 58 § szerencsétlen argumentuma a kisebbségnek és erre hivatkozni nem egyéb abszurdumnál, annál is inkább, minthogy a választást nem forma hibából támadták meg, hanem mert a *kisebbség-kisebbségben maradt*.

Ennélfogva a zsinat egyhangulag mondja ki a határozatot és a felebbezést irattárba helyezi.

Mangra személyével összefüggőleg még egy érdekes epizódja volt a mai zsinatnak. *Mangra* személyes ügyben szólalt fel. A zsinat első napján ugyanis, mikor *Babes Vince* igazolásáról volt szó, a *Gazetta Transylvania* című brassói lap riportere a következő szavakat adta *Halics* dr. lippai ügyvéd és zsinati képviselő szájába:

— Csodálkozom, hogy *Mangra Vazul* vikárius ur a kákán is csomót keres. *Mangra* vikárius ur indítványa szégyenére válik az egész zsinatnak.

Mangra kijelenti, hogy ő mindössze annyit mondott, hogy *Babes* az aradi és a karánsebesi egyházmegyei zsinatra is megválasztottak tagul, egyik megbízatásról tehát mondjon le, mert egyszerre két helyen nem lehet. Megkérdezte azután a püspököt és a zsinatot, hogy vajjon hallották-e, hogy *Halics* dr. azokat mondotta volna, a miket az illető lap irt? Ha ilyen kijelentés történt volna a zsinaton, az elnöklő püspök bizonyára megintette volna érte *Halics* dr.-t.

Halics dr. állott most fel szólásra és ünnepélyesen kijelentette, hogy az inkriminált kifejezést egyáltalán nem használta, az csak a

G. T. riportereinek fantáziájában született meg. Ő mindössze annyit mondott, hogy *Babes* igen érdemes férfiú, a kit sajnálattal nélkülözne a zsinat.

Goldis József püspök kijelentette, hogy sem ő, sem a zsinat nem zárkózik el a nyilvánosságtól, éppen azért csodálkozik, hogy a jelenlevő román laptudósítók — tisztelet a kivételnek — *szándékosan téves referádákat közölnek a zsinatról*. Kéri őket, hogy ragaszkodjanak az igazsághoz.

A zsinat *Halics* dr. válaszát tudomásul vette s az ügy felett napirendre tért.

A gyűlés megkezdése előtt szóba kerül a kuvesdiai földvétele, amelyből, mint hírlik 1000 frtot kapott volna *Hamsea* lippai esperes. Ezen összeget azonban nem fordították egyéb célra, mint a szükséges utánjárás költségei fedezésére, így az esperest a vád alól tisztázták.

A szervező bizottság terjesztette be ezután véleményét a megüresedett konzisztoriumi tiszteletbeli ülnökök megválasztásáról.

A *bánát-komlói* esperesség lelkészei azon kérelemmel fordulnak a zsinathoz, hogy az esperesi székhelyet *N.-Szt.-Miklósr*a helyezték át. Kérelmük támogatására felhozzák, hogy ez előtt ott volt a székhely és csak a mióta a román községek külön váltak a szerb egyházközségektől, tették kényszerűségről oda a székhelyet. Minthogy a helyiség a közlekedéstől egészen félreesik és semminemű helyi intelligenciával nem bír, míg Német-Szent-Miklós járásbírósi és szolgabírósi központ, a hol vasuti állomás is van, már csak ezért is kéri a székhely visszahelyezését. A kérvényt az aradi konzisztoriumhoz tették át, mint illetékes hatósághoz.

Az egyházmegyei konzisztorium az 500 frton felüli biztosításokat mindig a hazai nagyobb társaságoknál visszabiztosította, mivel az a társaság, hol eddig a biztosítás történt, kis jutalékot ajánlott a zsinat utasítandónak tartotta a konzisztoriumot, hogy előnyösebb feltételű társaságokkal is tárgyaljon.

Az *Oncu* Miklós dr. bankigazgató által kidolgozott gondnoksági tanácsi szabályzatot visszaadta a zsinat. A konzisztoriumnak tanulmányozás és véleményes jelentéstétel végett, egyszersmind saját kebeléből egy öt tagu bizottságot váiasztott amely, tekintetbe véve a szentszék esetleges óhajait, a jövő zsinaton kész javaslattal jön majd a zsinat elé.

Egyes képviselők szabadságoltatása után a gyűlést befejezték s annak folytatását holnap délelőtt 9 órára tüzték ki. Holnap valószínűleg be is fejezik a zsinatot.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Coralie* és *Tarsa*, bohózat. *Tapolcai Dezső* vendégfelléptével. (Páros bérlet.)
Szombat: *A b. r. szimfonia*. (Páratlan bérlet.)

* *Tapolcai Dezső* vendégszereplése. A *Vig-színház* egyik oszlopos tagja lett *Tapolcai Dezső*, ki a naturburs szerepekben ma egyike a magyar színpad legjobb színészeinek. Ő is, mint a *Vig-színház* többi előkelő tagjai, Aradon kezdte meg pályafutását és ma már aránylag rövid idő alatt előkelő pozíciót tudott a színészvilágban magának kivívni. Mai fellépéséből a *Kis mama*-ban kicsillámlott az ő szép tehetsége és a közönség az ő alakításában sok élvezetést talált. Böven jutott ki a tapsból, hisz ez a szerepkör eddig nálunk alig volt méltóan betöltve és szinte jól esett az egészséges, diskkrét humort játékában feltalálni. *Angyal* Ilka kis mamája ösmeretes kitűnő alakítás, ma is ép

oly sikert aratott, mint a darab bemutatóján. *Menszáros* Margit bájos fiatal leányka volt, ki elegáns fellépésével és természetes játékával tünt ki. A darab rendezése nem volt kifogástalan, sőt hanyag. A vendég iránti tekintetből talán az ügyelő is jobban tenné, ha vigyázna a darab menetére.

* *Az Uránia* tudományos színház, mely fenállása óta annyi becsülendő érdemet szerzett, május 1-étől négy napon át az aradi téli színházban játszik. A legfontosabb célt szolgálja ez az intézmény. Valóságos iskola fiatalnak, felnőttek egyaránt. Magas irodalmi színvonalon álló magyarító előadásai hámulatos mutatóványai, egy-egy ország népszerű ismertetése ritka tanulságos estétet szerez a nézőnek. *Az Uránia* Magyarország majdnem minden nagyobb színházában tartott már előadásokat s mindenütt nagy lelkesedéssel üdvözölték. Nálunk négy esteli és három délutáni előadást tart. A délutáni előadásokat kizárólag az iskolák számára rendezik. Bemutatják Spanyolországot, Amerikát, a XIX. századot és 1848-at.

* *A színigazgató-jelöltek* száma egygyel ismét szaporodott. Ma Aradra érkezett *Kövesi Albert*, a k. cskeméti színház igazgatója, a ki hosszú színészi működéséből jó ismerőse közönségünknek. *Kövesi Albert* szintén pályázni készül az aradi színházra s most azért jött ide, hogy az esélyekről tájékoztassa magát.

* *Ujházi és Fenyvessi Aradon*. *Pálmai* Ilka elmaradt fellépteért újabb vendégekkel készül kárpótolni *Leszkay* András a közönséget. Mint értesülünk, a jövő héten *Ujházi* Ede, a Nemzeti Színház kiváló művésze for nálunk néhány estén vendégszerepelni, utána pedig *Fenyvessi* Emil, a *Vig-színház* tagja. Mindketten bérletben és rendes helyárak mellett lépnek fel.

* *Vidéki színházak*. A szabadkai színházat a színügyi bizottság ajánlatára ismét *Pesti* I. Lajos kapta meg. A városi tanács a szubvenციót is tetemesen megnagyobbította, amennyiben Pestinek a jövő szezonnra ingyen színházon és fűtésen kívül 10.000 korona segélyt szavazott meg. *Nagy-Kanizsán* legközelebb megkezdik az állandó színház építését. A városnak eddig 100.000 koronája van e célra s már a házakat is kisajátították, amelyek helyére a színházat tervezik.

Az új pályaudvar építése.

(A kisajátítási bizottság határozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

A három napon keresztül tartott kisajátítási tárgyalások ma befejezést nyertek. A kisajátítást vezető közigazgatási bizottság ma meghozta határozatát, amelynek lényegét és egyúttal legérdekesebb részét a következő mondata képezi:

„Kimondatik, hogy a kisajátítási ár egyetlen kisajátítást szenvedő félre nézve sem tekintetik megállapítottnak.”

Vagyis ez azt jelenti, hogy az érdekelt telektulajdonosok mindegyike, tehát a város, a csanádi-vasutak és a magántulajdonosok is, porre utasítottak az államvasutakkal szemben. Ez természetesen még nem jelenti azt, hogy a tulajdonosok mindegyike kétségtelenül perelni is fog, mert igen valószínű, hogy a M. Á. V. igazgatósága a tárgyalások alatt történetből levonja a konzekvenciákat és a tulajdonosokkal békés uton, perenkívül megegyezik. Viszont az is tudvalevő, hogy ha valamennyi tulajdonossal szemben is perelnie kell a vasutaknak, ez a körülmény nem akadályozza a pályaudvar építésének megkezdését.

A bizottság határozatát, amelyet ma az érdekeltekt tulajdonosok és a kisajátító vasutak képviselői előtt felolvastak *Steinhardt* Mór dr. ügyvéd, bizottsági tag szerkesztette és adta elő. Az ítélet a jogászok véleménye szerint kiváló szakértelemmel és tudással készült, s maguk a vasut képviselői, így *Reinitz* dr., aki

a kisajátítási törvény auktor, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak róla.

Az érdekes határozat rendelkező része sorban tárgyalja a tulajdonosok részéről felhozott kifogásokat, a második rész tartalmazza a terjedelmes indokolást.

Első helyen a város részéről felhozott sérelmekkel foglalkozik a határozat s annak minden egyes kivánalmát teljesíti. Így elrendelte, hogy a *Gizella*-utcában a gyalogjáró fenntartassék.

Az *Erdélyi és Zimándi*-utak között lévő közlekedési utat, a kisajátítási tervvel ellenkezően, a jelenlegi ut szélességében kiépítik, végül a *Part*-utcából nem a kisajátítási tervben foglalt területet veszik el, hanem a város kivánságához képest csupán annyit, hogy az utca szélessége 8 méter marad. A tervszerint a *Part*-utca csak 5 méter, némely helyen még ennél is keskenyebb és olyan szűk lett volna, hogy két kocsit ki sem térhetett volna egymásnak.

A magán tulajdonosoknál, akik nem csupán a följánlott árat nem fogadták el, hanem a kisajátítási terv ellen is kifogást emeltek, a M. v. a tulajdonukat képező teleknek csak egy részét akarta kisajátítani, de ez által a megmaradt rész is jobbára értéktelenné, hasznavehetetlenné válnék. Ezek tehát kérték az egész telek kisajátítását, amit a bizottság *Regdon* Sándornál és *Mikó* Jánosnál el is rendelt olyképen, hogy előbbinél 52 □-öl helyett 150-et, utóbbinál pedig 70 □-öl helyett 96-öl területnek kisajátítását rendelte el.

A bizottság határozatát *hétfőn délután 5 óráig* felszólamlással, vagy felebbezéssel bármelyik érdekelt fél megtámadhatja. A bizottság kedden még összeül s ha felszólamlás érkezik be, akkor az egész ügyet felterjeszti a kereskedelemügyi miniszterhez, ha pedig jogorvoslattal a felek egyike sem él, úgy a jogerős határozatot az aradi törvényszékhez, mint birtokbirósághoz teszik át. A felszólamlások *Vannay* Gyula aljegyzőhöz, a kisajátítási bizottság jegyzőjéhez nyújtandók be.

Tűz a szalma-papír gyárban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

A Maros partján lévő alig négy éve fennálló szalma-papírgyár telepén óriási tűz dühöngött ma az esti órákban. A rengeteg sok szalmakazal, és a gyári épületek közt lévő 50 méter hosszú szalmaszín égett porrá, a benne lévő nagy mennyiségű széna és szalmarakományjal együtt.

A kíváncsiak ezrei lepték el a gyár környékét. A Marosparti töltésen vagy háromezer ember állott. Fantasztikus látvány tárult eléjük. A magasra felcsapó lángok fényözönnel árasztották el az egész környéket és a csöndes, csillagos éjszakában ezer milliónyi szikra röpködött felfelé. Sűrű füstfelleg omlott ki a tűz torkából és mindezt a Maros vize visszatükrözte.

Szerencse, hogy a tüzet idején elfojtani sikerült, mert a lángok már-már leégés veszedelmével fenyegették az épületeket is.

A tűz keletkezése.

Este, úgy fél kilenc tájban, a gyártelep éjjeli őre a szalmaszín déli sarkából füstöt észlelt kihatólni, mikor rendes körutját végezte a telepen. Rögtön jelentést tett *Némethy* Emil igazgatónak, aki éppen vacsoránál ült. *Némethy* igazgató a jelzett helyre sietett és azonnal hozzálátott a még csigában lévő tűz elfojtásához. Maga hozatta el a gyár saját házi tűzoltó

készülékeit, azután pedig telefonált a rendőrséghez és a tűzoltó laktanyába segítségért.

Ez alatt mind sűrűbben emelkedett a láng a szalmaszínből és alig telt el 2—3 perc, már óriási füstgomolyag hatolt ki belőle.

A városi és az önkéntes tűzoltóság pár perc múlva megérkezett. A rendőrség emberei is mihamarabb a helyszínen voltak. *Sarlot* Domokos rendőrfőkapitány maga állt az oltási munkálatok élére. A városi tűzoltók *Sztankovics* Milos tűzoltó főparancsnokkal, az önkéntes tűzoltók pedig *Panker* Viktorral az élükön láttak az oltáshoz.

Az oltási munkálatok.

Ugy a városi, mint az önkéntes tűzoltó testület elszáut és kitűnő munkát végzett a tűz lokalizálásában.

Az óriási szélben, melyet a tűz támasztott, szinte hihetetlennek látszott, hogy az alig 100 méternyire fekvő, hatalmas szalmakazalokat meg lehessen menteni. Kilenc óra tájban már javában csapdostak a lángok, ugyannyira, hogy a töltésen állók arcát is égette a forró levegő.

Az első intézkedés a nagy veszélyben álló szalma kazalok megmentését irányozta. A szalmaszín megmentésére már ekkor gondolni sem lehetett. Vizesz ponyvákat terítettek a kazalokra, hogy az ökölnyi nagyságban szálló parazsat felfogják.

A vizet szállító kocsik gyors egymásutánban hordták a vizet a *Halász*-utcából és a fecskendezés megkezdődött. A tűzoltók emberföltötti erővel dolgoztak a rettentő hőségben. A szalmaszín mögött, a kazalok felé huzódó szalmarakás is tüzet fogott és gyorsan közeledett a kazalok felé.

A tűzoltók ezt kezdték locsolni elsősorban, nehogy elharapodnék a könnyen gyuló száraz szalma tüze.

A szalmaszín fölött jobbra egy cselédia áll, közvetlen a tűz mellett, e mögött pedig istálló van, ahol 18 ló volt a tűz alkalmával. A lovakat kivezették az istállóból. A közeli épületek is nagy veszélyben forogtak és csupán a szél nyugati irányának köszönhető, hogy elkerülték a pusztulást.

Fél tíz órakor még folyton nagy lánggal égett a tűz és a tűzoltók még mindig szakadatlanul dolgoztak. Igaz dicséret illeti a tűzoltó testületeket derék munkájukért.

Král József, az önkéntes tűzoltóság tagja, könnyű sebesülést is szenvedett a mutatóján.

A lokalizálás.

A szalma-színben 1600 métermázsa széna és szalma volt fölhalmozva. Ezt a mennyiséget a napi szükségletekre tartják készletben egy teljesen zárt helyiségben, hogy szárazon maradjon, mert onnan egyenesen a gyári feldolgozásba használják fel. *Négy száz métermázsa széna és ezerkétszáz métermázsa szalma égett hamuvá a színnel együtt.*

Egy órával a tűz kiütése után a 33-ik gyalogezred első századának vagy 25—30 embere, *Csongrády* István hadnagy vezetése alatt futólépésben jött a tűz színhelyére és 100 embert készenléibe helyezett esetleges szükség esetére.

Mikor a katonaság odaérkezett, már valószínűnek látszott, hogy tovább nem terjed a tűz, bár ezer meg ezer szikra röpködött a levegőben a kazalok fölött. A tűzoltóság és rendőrség munkájának meg lett az eredménye, *15,000 métermázsa szalmát mentettek meg a leégéstől*, e tekintve a nagy vészben forgott gyári épületektől, melyek éppen most állanak renoválás alatt.

Tíz óra tájban már minden veszélyen túl volt a telep. Az ezernyi néptömeg lassan-lassan eltávozott.

A szalma-papír gyárat négy évvel ezelőtt *Pollák* Frigyes alapította, most pedig a *buda-pesti bankkegyesület részvénytársaság* tulajdonát képezi.

A gyár és az anyag a bécsi papírgyárakat biztosító intézetnél van bebiztosítva, összesen 600.000 koronára. A ma esti tűzvész okozta 10—15.000 koronát kitevő kár tehát megtérül.

MULATSÁGOK.

(=) *radnai kaszinó ünnepélye.* A Mária-radnai kaszinó-egylet vigalmi bizottsága tekintve azt, hogy a Barnum-cirkusz május hó 6-án Aradra érkezik, tekepályájának ünnepélyes megnyitását egy héttel, május hó 12-ére halasztotta el. Az ünnepélyre a kerület országgyűlési képviselője *Vancsó* Gyula, ha valami előre nem látott akadály közbe nem jön, le fog jönni.

Nagy tüntetés Pozsonyban.

(A német színművet ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 25.

Krazelhuberek városának szokták humoros nyelven nevezni Pozsonyt, a régi koronázó várost. Ma megmutatta a pozsonyi fiatalság, hogy erőből duzzadó magyar vér lüktet benne, amely tettekben is kész megnyilatkozni, ha kell. Ilyen megnyilatkozással adtak ma számot, a mikor zajosan tüntettek a magyar színészet mellett, a német színészet ellen s ezzel a tüntetéssel helyreütdték a város nevén esett régi csorbát.

A tüntetés előzményei — melyet már röviden az *Aradi Közlöny* is megírt — ezek.

Pozsony város közgyűlése tegnap 71 szavattal 52 ellenében elhatározta, hogy az ott működő kétnyelvű magyar és német színtársulat rendszerét *fentartja*, az igazgatót német operettek előadására is kötelezi, a magyar színtársulatot az Országos Színészegyesület hatásköréből kiveszi és a színügyi kérdésnek ez eldöntését 1902. évtől kezdve hat évi hatálylyal ruhazza fel.

Az erre vonatkozó indítványt hatvan aláírással *Marsó* Gyula kereskedő nyújtotta be. A színügyi bizottság és a tanács amaz indítványát, hogy a kétnyelvűség csak akkor tartassék fenn, ha a kormány a magyar társulat négyhónapi állandósításához fűzött hat feltételt nem teljesíti, a közgyűlés elvetette. Ellene szavazott a közgyűlésen magának a bizottságnak többsége is, mert az ellenpárt nem csatlakozott a kompromisszumhoz, hanem október 1-től január végeig terjedőleg indítványozta a magyar szezont.

A vita harmadfél óráig tartott és nagyon izgalmas lefolyása volt. *Kramolin* Viktor főügyész helyettes, a kisebbség vezérszónoka nagy hatással kelt ki a kétnyelvűség ellen és partolta az osztott szezont, mint haladást a magyarosodás terén. A többség ez érvelés ellen tüntetően tiltakozott. *Okolicsányi* György ügyvéd a kétnyelvűség elfogadásában a magyar államtól való elszakadást, bizonyos „*los von Ungarn*“-t lát. Emiatt *Brolly* Tivadar polgármester óriási zaj között rendreutasította *Okolicsányit*. Ilyen hangulatban véget ért a közgyűlés.

Ezek voltak előzményei ama nagyszabású tüntetésnek, a melylyel a pozsonyi ifjuság a kétnyelvű színészet érdekében hozott közgyűlési határozatot megerőtlenítette.

Az ifjuság a délutáni órákban kezdett gyülekezni s rövid idő alatt ezernyi ember gyűlt össze a *Westungarischer Grenzbotte* szerkesztősége előtt. Adott jelre megkezdődött az ostrom: a németnyelvű lap szerkesztőségének ablakaiba záporoként röpültek a kövek és záptojások s a

következő pillanatban egyetlen épp ablak nem maradt az épületen. Közben folytonosan abcugolták *Simonyi* szerkesztőt, a kétnyelvű színészet védőjét.

A tüntető menet innen feltartóztatlanul *Relle* Iván színigazgató lakása elé vonult. ott is beverték a ház ablakait s abcugolták a direktort, a ki a német színészet fenntartása érdekében körömszakadtáig harcolt.

Az ifjuság végül *Dobrovics* dr. orvost, a magyar színészet egyik legnagyobb barátját kereste fel, a kit lelkesen megéljeneztek. A tüntetés befejeztével az ifjuság szép rendben szétoszlott.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy *Vay* Dénes báró főispán nem volt ott a tegnapi viharos közgyűlésen, mert állítólag a kétnyelvűség ellen foglalt volna állást. Távol maradása következtében a közgyűlés kezdetén erősen tartotta magát az a tegnap szárnyra kapott hír, hogy beadta lemondását, ezt azonban később megcáfolták.

Valószínű, hogy a közgyűlés határozatát a kisebbségben maradt magyarok megfélembrezik, s ez esetben a miniszter nem fogja helybenhagyni *Kraxelhuberék* szégyenletes működésének ezen még szégyenletesebb eredményét.

Felrobbant vegyészeti gyár.

(Kétszáz munkás szerencsétlensége.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 25.

Ma délután 3 órakor — mint késő éjjel Budapestről telefonozzák — a Majna melletti *Frankfurtban* óriási katasztrófa történt. Felrobbant egy nagy kémiai gyár és a szó szoros értelmében a levegőbe repült. Hogy az áldozatok száma mennyi, azt még most hozzávetőleg sem állapíthatják meg. Eddig ötvennel több holttestet s vagy száznegyven súlyosan megsebesült munkást huztak ki a felrobbant gyár romjai alól.

A nagyméretű szerencsétlenség az *Elektron* nevű világhírű kémiai gyárat érte, mely óriási épületeivel a *Griesheim* elővárosban terült el.

Délután 3 óra felé ágyuba való gránátot töltöttek meg robbanó anyaggal a gyár azon helyiségében, ahol kénnel, salétrommal és karbonnal szinig tele lévő hatalmas tartányok voltak elhelyezve. A granáttal ügyetlenül bántak a munkások s a robbanó anyag a kezeik közt ekszplodált. A gyári tűzoltóság rögtön ott termett s éppen az oltásba akart fogni, mikor borzasztó robbanás reszkettette meg a levegőt.

A helyiségben 18 hatalmas tartály állt, mindenikben körülbelül 100—100 kilogramnyi koncentrált karbon, fenol és karbolsav. Ezek egyike az előbbeni kis robbanástól valamiképp szikrát kapott s így történt meg a katasztrófa. Egyik tartály a másik után robbant fel s rövid idő alatt a gyártelep összes épületei romhalmazban feküdtek.

A gyár egész környéke sötétségbe borult az első robbanás után, oly óriási hatása lett a detonációnak. Nem lehetett mást látni, csak port és füstöt. Mintha el akarna sülyedni a föld, mintha összedőlne a világ, fülsiketítő dörrenés, zugás és pokoli hőség volt érezhető messze vidéken.

Griesheim előváros lakói megrémülve igyekeztek menekülni a kémiai gyár tájékaról. Leirhatlan pánik támadt köztük. Nem tudták mire vélni, mi történt. Kétségbeesve rohantak ki a házakból s a katonai gyakorló-téren kerestek menekvést. Közben a robbanások mindegyre ismétlődtek, egyre jobban pusztult és tünt el a virágzó gyártelep hatalmas épületeivel együtt a füstölgő, fojtó büzt terjesztő romhalmaz közt.

Az egész városrészben az összes ablakok betörték a robbanás erejétől. A tűz még folyton tart, sőt újabb és újabb robbanások történtek. Este 7 órakor egy nagy kazán robbant fel. Már a szomszédos házak is égnek, oltásra szinte lehetetlen gondolni.

A munkások közül ugyyszólván senki sem menekült meg. A kétségbeesés óriási. A mentés munkája a sűrű robbanások miatt igen nehezen megy, s féltő, hogy a halottak száma százakra felrug.

Szerencsétlenség az aradi pályaudvaron.

(Egy munkás halála.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Ha már megkezdtek volna az új pályaudvar építését, mindenki azt gondolná, hogy az ópitkezések közben történt a szerencsétlenség. Mert az aradi pálya-udvaron, ahol annyi munkás dolgozik s annyi alkalom van végzetes balesetek és szerencsétlenségekre, alig-alig történik nagy néha egy-egy szerencsétlenség. Az utolsó évben mindössze kettő, az is öngyilkosság.

Ma saját vigyázatlanságának lett áldozata egy *Pakurár* Miklós nevű 54 éves, görög-keleti vallású vasuti napszámos. A szerencsétlen ember, kinek családja és négy gyermeke van, egy három méternél magasabb üvegtetőről lezuhant a kőjárda s ott az esés következtében szörnyet halt.

Az eset úgy történt, hogy *Pakurár*, aki már tizenkilenz esztendő óta dolgozgat az aradi pálya-udvaron, egy társának segítségével meg akarta mosni az indóház bejárata előtt a lépcsők fölé épített üvegtetőt. Egy deszkát fektettek keresztül a tetőn a vaslécekre, nehogy az üveglapok, amelyek ugyan majdnem ujnyi vastagságúak, a két ember sulya alatt betörjenek.

Reggel nyolc óra lehetett, amikor *Pakurárék* hozzáfogtak a tisztoztatásához, ahova két asszony hordta nekik a vizet. Mikor az egyik asszony oda ért a vödör-vizzel, látta alulról, hogy *Pakurár* csak egyik lábával áll a deszkán, a másikkal az üvegtetőre támaszkodik. Felkiáltott hozzá, románul szólván:

— Vigyázzon, *Pakurár* bácsi, mert leszakad!

Ebben a pillanatban, alighogy az asszonyt elmondta a figyelmeztetést, az üvegtető betört s *Pakurár* fejével előre leesett a négy méternyi magasságban fekvő tetőzetről a kőlépcsőre. Borzasztó volt a szerencsétlen napszámost látni, amint széttört koponyával, kilocscsant agyvelővel, vérben elterülve feküdt az aszfalton.

A rendőrségtől *Bedő* Árpád dr. ügyeletes rendőrtiszt és *Leitner* Ernő dr. kerületi orvos mentek ki a pályaudvarra a vizsgálat megajtése végett. *Leitner* dr. véleménye szerint az esés következtében rögtön halál állott be. Az eset szemtanúi is állítják, hogy *Pakurár* abban a pillanatban, hogy a földre ért, egy hörgés után azonnal meghalt.

Holttestét a rendőrség a felső temető halottas házába szállíttatta, ahonnan a szerencsétlen véget ért munkás családja ma hatósági engedéllyel *Mikalakára* vitette ki eltemetés végett. Elete biztosítva volt.

HIREK.

A román király Budapesten.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 25

Koronás vendégei érkeztek ma királyunknak: *Károly* román király és neje, *Erzsébet* királyasszony utaztak keresztül Budapesten, honnét *Abba*ziába mentek, s itt három hetet szándékoznak tölteni.

A királyi pár nagy kísérettel indult el *Bukarest*ből. Az elutazás alkalmával, mint egy táviratunk jelzi, a pályaudvaron megjelentek a miniszterek feleségeikkel együtt, a tábornokok és a főbb méltóságok. *Károly* király hosszasan beszélgetett *Sturdza* miniszterelnökkel, a hölgyek ezalatt diszes csokrot adtak át *Erzsébet* királynénak.

Ferenc József király délután 1 órakor *Mária Valéria* főherceg és *Paar* Ede gróf főhadsegéd kíséretében hajtattott ki a keleti pályaudvarra, hogy a román királyi pár megérkezésénél jelen legyen. A pályaudvarban óriási közönség jelent meg, mely az uralkodót harsányan megéljenezte, úgy szintén az érkező koronás utasokat is.

A mint a vonat berobogott és megállt, királyunk *Erzsébet* királyné elé sietett és kezét csókolt neki. Azután *Károly* királyt megölelte és megcsókolta. Majd bementek az udvosi váróterembe, a hol szívélyesen elbeszélgettek mindaddig, míg a *Flume* felé menő vonat indulását jelezték. Ekkor a román királyi pár beszállott és meleg bucsuzás után tovább utazott, királyunk pedig visszahajtatott a budai várba.

Érdekes megemlíteni, hogy az uralkodó itt tartózkodása óta a királyi palotához ma vonult föl az első honvéd díszőrség szolgálatra, hogy felváltsa a 6-ik cs. és kir. gyalogezred legénységét. A szálás legényekből álló őrséget *losonci Szabó* Imre százados és *Riedl* Antal hadnagy vezették. Az egész utvonalon magyar indulók hangjai mellett vonult föl az őrség s mindenfelé sok nézője akadt. Holnap a bosnyákokra kerül a sor.

A kis bachansnök.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, április 25.

Székes fővárosunkban annyi most a szini iskola, hogy ha mindenik növendéke szerződést kapna, *Pócs* megyeren is „elsőrendű” szintársulat működhetnék. Hogy ennek a nagy színészszaporulatnak sem a színészek, sem a közönség, de maguk a direktorok sem örvendeznek, az bizonyára nem lep meg senkit. Hiszen már ma is annyi a színészproletár, hogy vezércikktemául szolgálnak még a haut szezonban is, de jöjjön csak el az uborka-idény, azt hiszem, még az agráriusokról sem irtak annyit a lapok, mint a mennyit a színésziskolákról keseregni fognak.

Van valami, ami még sajátosabb minden színésziskola szaporulatnál is, és ez a színész-növendékek nagy sokasága. Ma már minden második foglalkozás nélkül való hölgyecske színész-növendéknek mondja magát a székesfővárosban.

A rendőrség a megmondhatója, hogy ez körülbelül minden tulajdonság nélkül így van.

Csak legutóbbi megemlékezés történt. Egy köruti há... viséseden éjjel nagy vi-

gasság zaja verte fel. Ott, ahonnan a nagy vídamság kihallatszott, két állítólagos színővendéknő lakott. Meg kell adni, mindaketten csinosak voltak. Tüzes, csillogó szemök varázslatos tekintetere mindenkinek feltűntek a házban is, az utcán is, ahol rendszeren a sablonos „Muzik“ feliratu táskával jelentek meg.

Az éjszakai zaj ellen eleinte a szomszédok, később a ház összes lakói panaszkodtak előbb a házmasternek, majd a háziurnak, de nem használt. A gavallérok azután is be és kísértáltak a hölgyikéknél és éjjelenként valóságos orgiákat ültek benn a lakók további nagy megbotránkozására.

Végre is a rendőrségnél jelentették fel őket. A kerületi kapitányság megindította az eljárást s a vizsgálat során kiderült, hogy a két leány előkelő polgári család gyermeke, a kiket léha ifjak csábítottak el a szülői házból s amikor csábítóik elhagyták, tényleg színővendékeknek állottak be egyik harmadrangu szini-iskolába, de ott is oly botránnyosan viselkedtek, hogy az iskola igazgatója jónak látta őket kiutasítani.

A rendőrkapitány pedig szigorúan fogta a dolgot: a két „szinővendék“-et *nyolc napi elzárásra ítélte* éjjeli közcsendháborítás miatt.

A leányok felebbeztek ugyan, de a lakók azóta nyugodtan alhatnak. Az éjjeli nyugalmat nem zavarja senki.

Talán nem is kivételes ez az eset, de szomorúan jellemzi azt a tényt, hogy a sok szinésziskola milyen alkalmas ürügyül szolgál a könnyűvérű nőcskék ledér életmódjának elpárlásolására.

— **Személyi hír.** *Urbán* Iván főispán Budapestről, a hol több napig tartózkodott, ma este visszaérkezett Aradra.

— **A kisjenői vadászatok.** *József Ágost* főherceg nejével: *Augusztia* főhercegnővel és *Libits* Adolf főhercegi jószágkormányzóval, mint megirtuk, tegnap Kisjenőre érkezett, ahol pár napot vadászattal szándékozik tölteni. A főherceg ma a *somossi* erdőben cserkészett, hol három őzbakot ejtett zsákmányul. A főhercegi pár az eddigi dispoziciók szerint vasárnap este utazik el Kisjenőről s Pannonhalmára megy, ahol *Fehér* Ipoly főapátnál tesz látogatást. A rend nagyban készülődik a magas vendégek fogadására.

— **A megyés püspök bérmautja.** *Dessewffy* Sándor csanádi megyés püspök pünkösdi után való napon kezdi meg idei bérmautját és pedig elsőnek a *zsombolyai* esperesi kerület kerül sorra.

— **A bonni ünnepségek.** *Bonn*-ból táviratozák: A fényesen díszített Bethoven-teremben tegnap este összegyűlt az egész diákság, hogy megtartsa hagyományos „commerc“-jét. Az ünnepségen jelen volt a császár, a trónörökös, a schamburg-lippe herceg, a közoktatásügyi miniszter, az egyetem gondnoka és rektora és *Loe* tábornok. A második dal után a *Borussi* a diák-egyesület elnöke üdvözölte a császárt és köszönetet mondott neki azért, hogy lehetővé tette hogy a trónörököst mint egyetemi polgárt üdvözölhetik. Erre a császár elmondta már közölt beszédét. Azután *Trendelenburg* egyetemi polgár a Rhenus evezős-klub nevében üdvözölte a trónörököst, a ki köszönetet mondott az üdvözlésért, a melyben biztosítékot lát arra nézve, hogy boldog napokat fog megérni Bonnban. Beszédét a bonni diákság éltetésével fejezte be. A császár vezetése alatt azután ugynevezett „szalamander“-t rendeztek.

— **Változás az aradi háziezredben.** A 33-ik gyalogezred 2-ik zászlóalját a hadügyminiszte-

rium *Fehértemplomba* helyezte át s parancsnokul *Wachenhausen* Antal cs. és kir. őrnagyot nevezte ki. A zászlóalj a nagy manőverek befejezése után egyenesen új állomására vonul.

— **Ítélet az egyetemi kereszt ügyében.** A budapesti tudomány egyetemen valószínűleg holnap fogja kihirdetni az egyetemi tanács a kereszt kitűző egyetemi polgárok ellen hozott ítéletét. Kiszivárgók hírek szerint az ítélet általános dorgatóriummal fogja büntetni a kitűzésben résztvevő hallgatókat.

— **Az Adria tárgyalása.** Közel három heti tárgyalás után az Adria szerződéséről szóló javaslatnak csak 10-ik szakaszáig jutott el a képviselőház. Ha valóban bizonyul a néppárt fenyegetése és tényleg szakaszonként obstruál *Major* és *Rakovszky*, úgy a vita pünkösdig is eltarthat. A néppárthoz közel álló politikustól azonban budapesti tudósítónk arról értesül, hogy nagyobb vita most már csak a 27. §-nál lesz, a mely az Adria adómentességéről szól s így kilátás van arra, hogy legkésőbb a jövő szerdáig véget ér a kisdéd néppárti obstrukció.

— **Korányi Frigyes jubileuma.** A kiváló orvostanár ötvenéves jubileumának ünneplése egyre fényesebbnek ígérkezik. Az egyetemi ünnepély vasárnap délben lesz. Előző nap, szombaton este 1/27-kor fogadja a jubiléum a tisztelgő küldöttségeket. Már eddig a fővárosnak majdnem valamennyi orvostestülete bejelentette tisztelgését a jubileum intézőségénél. A budapesti szegénysorsu tüdőbetegek szanatorium egyesülete, melynek alapításában *Korányi Frigyesnek* oroszlanrésze volt, vasárnap délelőtt 1/211 órakor a magyar ált. bizt. társaság Vigadó-tér 1. sz. alatt levő palotájának tanácstermében igazgató-tanácsi ülést tart. Ez alkalommal üdvözlük *Korányi Frigyes* 50 éves doktori jubileuma alkalmából. A budapesti újságírók egyesületének orvos-testülete dr. *Nagy Albert* indítványára, *Cziklay* Lajos alelnök elnöklete alatt tartott ülésében elhatározta, hogy dr. *Boross* Ernő igazgató-tanácsi előadó orvos vezetése alatt testületileg üdvözli *Korányi Frigyes*et.

— **B. Csik irén hangversenye.** Balláné-*Csik* Irén énekművészetéről a pécsi és a nagyváradilapok a legnagyobb elragadtatással írtak és mindkét város közönsége osztatlan tetszését nyerte ki az opera és az operett terén kifejtett kiváló működéséért. Bájos földinknek nem nyílt alkalma, hogy kifejlődött szép tehetségét a mi színpadunkon is bemutathassa és így, mielőtt Győrbe távoznék hosszú időre, hangversenyen fog énekelni, melyet a filharmonikus-egylet közreműködésével jövő hó 11-én a *Fehér Kereszt* nagytermében fog megtartani. A hangverseny programja igen változatosnak ígérkezik és a műértő közönségnek alkalma lesz meggyőződni arról, hogy mily szép haladást tett a művésznő azóta, hogy tőlünk idegenbe származott. A hangverseny iránt már most is nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Sorozás M. Radnán.** *Tagányi* Sándor dr. országgyűlési képviselő elnöklete alatt három napig tartott sorozás ma végződött be Radnán, még pedig meglepő szép eredménnyel. Ujencozás alá került 691 állítás köteles, ebből mint ujenc 291., mint póttartalékos 33 lett besorozva, tehát majdnem 50%-a a sorozás alá kerültek alkalmasnak találtatott a katonai szolgálatra. Az idei eredmény a múlt évi sorozás eredményét jóval felül mulja.

— **A Purgly-család újabb jótékonyága.** Az alábbi köszönet sorokat vettük: Nagyságos jószáshelyi *Purgly* János ur, ugy a maga, mint t. testvérei nevében, néhai öz. jószáshelyi *Purgly* Jánosné szül. rajkai *Friebeisz* Emilia urnő emlékére az első aradi beteg-egylező és temetkezési egylet javára 400 szóval *négyszáz* koronát adományozott, mely nemeslelkű, fenkölt adományokért legmélyebb háláját fejezi ki az egyesület elnöksége: *Kohn* S. N. elnök. *Tedeschi* Viktor alelnök.

— **A bolgár fejedelem — nem völegény.** *Mentone*-ből jelenti egy táviratunk: Azt a hírt,

hogy *Ferdinánd* bolgár fejedelem legközelebb eljegyzi *Klementina* belga hercegnőt, bolgár részről illetékes helyről megcáfolják. Az sem igaz, hogy *Ferdinánd* fejedelem a Rivierán meglátogatta a belga királyt.

— **Gyógyszerészek a parlamentben.** Az országos gyógyszerész egyesület aradi kerülete ma a Fehér Kereszt külön helyiségében gyűlést tartott. A gyűlés legérdekesebb tárgya a központ leirata volt a magyar gyógyszerészek reformja ügyében véleményezés végett. Az aradkerületi fiók erre nézve a következőket határozta. A gyógyszerészeket ezentul két kategóriába osztják olyanokra a kik *érettségét és gyógyszerészi doktorátust* tesznek le. A kik ily minősítéssel működnek, azok a patika jogmegszerzésénél előnyben részesíttessenek. A második kategóriába azok tartoznának, a kik, mint eddig, csak hat középosztályt végeznek. Az ilyenek csak mint *technikai segédek* működhessenek. A második érdekes pont a gyógyszerészeknek a parlamentben való képviseltetésének kérdése. Elhatározták, hogy a közlebbi választásoknál igyekezni fognak minél több gyógyszerészt a parlamentbe juttatni, miután ez idő szerint csak egy van *Buzáth* Ferenc s az is néppárti. Szó volt még a kötelező nyugdíj ügyéről is. Majd több apróbb belügyet végeztek el, s a gyűlés után társas vacsora volt. Az ülésen *Csiky* Lukács elnökölt s jelen voltak: *Ring* Lajos, *Hajós* Árpád, *Földes* Kelemen, *Bajer* Lajos, *Berger* Gyula, *Kriván* János, *Khudy* József és dr. *Rozsnyai* József.

— **A makói kiállítás.** A makói ipar- és gazdasági kiállítás előkészületei serényen folynak. Tegnap délelőtt a gazdasági bizottság tartott ülést *Tókey* Jenő elnöklete alatt. Az ülésnek sok fontos tárgya volt, különösen azok, melyek az időszaki kiállítására vonatkoztak. Ezeket a bizottság a következőképp állapította meg: Az *állatkiállítás* szeptember hé 1. és 2-ik napján lesz. Ennek bezártával 3-ikán, 4-ikén és 5-ikén lesz a *konyhakertészeti* s ezt fogja követni a *méhészeti* kiállítás, mely szakelőadással lesz egybekötve. E célra a földmivelésügyi m. kir. miniszter egy méhészeti szaktanárt fog a bizottság rendelkezésére bocsátani. Az állatkiállítás érdekességét és fontosságát nagyban emeli az, hogy *lovásárral* lesz egybekötve, amelyre nemcsak Magyarország, de a külföldi gazdaközönség is meg fogja hívní a kiállítás intézősége. Vására a mezőhegyesi tájfajta-lovakat állítják s erre le fog jönni *D'Orsay* Olivér gróf ezredes, földmivelésügyi tanácsos is, akinek tudvalevőleg az érdeme az, hogy ez a szövetkezet létesült.

— **A földmivelők és a május elseje.** Az idén a földmivelő munkások nagyszabásu mozgalmat indítottak május elsejének megünneplésére. Mint értesülünk, a tisztán földmivelők által lakott falvakban és városokban is bejelentenek gyűléseket s agítálnak, hogy a munkaszünetelés a földmivelő-munkások között is nagyobb mérvet öltöson. A földmivelők országos 9-es szervező bizottsága és a szociálista pártvezetőség ma közösen egy felhívást bocsájtott ki, melyet 50.000 példányban terjesztenek az egész országban. A nagyobb földmivelő városokban, Orosházán, Cegléden, Hódmezővásárhelyen stb. nagy tüntető körmeneteket tartanak május elsején, vagy nagy népgyűléseket szabad ég alatt, melyeken budapesti szónokok fogják fejtegetni a „nap jelentőségét.“

— **Az ifjuság zászlója.** Országos ünnep lesz pünkösdkor Budapesten. Főlrándul a fővárosba a vidék egész ifjusága, hogy összemérje erejét s ügyességét az országos tornaversenyen. — Már most nagyban készülnek középiskoláink harcedzett tanulói a viadalra. — Az egyes iskolák tanulói eddig külön-külön szereztek dicsőséget maguknak s pajtásaiknak s az intézetnek győzelmük által. Az idei országos tornaverseny meghonosítja azt az újítást, hogy jutalmaztassék meg az intézet külön is, melynek növendékei a kétn-

együttes versenyek közül a legtöbb díjat nyertek. A díj egy selyemből készült zászló lesz. Az értékes himzésű zászlón rajta lesz a magyar címer és ez a Madáchtól vett jellege: „Ember küzdj és bizva bizzál!” Öt évig lesz a zászló a nyerő intézetnek tulajdona, amikor az új országos versenyen ismét díjul tüzik ki. Öt évről öt évre nemes küzdelem fog kifejlődni a magyar ifjuság közt a nemzeti ifjuság zászlójáért s ez biztató jele annak, hogy testi ereje izmosodni fog s az egészséges testben egészséges lélek lesz.

— **Magyar származású perzsa tábornok.** Mint Nagyváradról írják, egy magyar származású perzsa tábornok érkezik vissza Magyarországra hosszú távollét után. *Wagner* Károly a neve és 1885-ben mint nyugalmazott magyan honvédszázados őrnagy ment Perzsiába *Naszer-Eddin* akkori perzsa sah megnívására. Tebrizben *Muzaffer-Eddin* akkori trónörökös oldalán lett ezredes. A trónörökös még a Schönowsky-féle osztrák-magyar katonai expedíció óta ismerte. *Wagner* idővel tábornok lett és a perzsa tüzérség újjászervezésével olyan érdemeket szerzett, hogy altábornagy-kán lett. Mikor *Naszer-Eddin* a mostani perzsa sah került trónra, *Wagner* Perzsiába látogatott, Teheránba jutott. A habik lázadásának elnyomásakor újabb jelét adta katonai képzettségének. A háború izgalmi azonban beteggá tették, úgy hogy tavaly hazajött Nagyszabene a rokonaihoz, hogy gyógyíttassa magát. Kezelő orvosát a perzsa sah a nap és oroslánrenddel tüntette ki. *Wagner* felgyógyulása után megint visszatért Perzsiába, de nem volt maradása szivbaja miatt és elhatározta, hogy végleg visszatér hazájába. Nagyváradon lakó régi barátját, *Ujhelyi* Béla nyugalmazott őrnagyot levéllel értesítette, hogy hazatér. A levél március 25-én kelt és április 20-án érkezett meg Nagyváradra.

— **Elárverezett függetlenségi kör.** Egyre tartó vizálykodások a lejtőre juttatták az egykori virágzó, hajdan több mint ezer tagu budapesti függetlenségi polgári kört. Ma árverés volt a függetlenségi és 48-as polgárok köre ellen, a körnek a Röck Szilárd-utca és József-utca sarkán levő helyiségében. A végrehajtó *Höfler* József háztulajdonos 716 korona házbér követelése s annak járulékaik erejéig január 21-én a körnél foglalás történt s ez alkalommal 2444 koronára becsülték az ingóságokat. Közben 9851 koronát fizetett alperes s így 611 korona 49 fillér tőke s a felülfoglaltatott követelése erejéig tartották meg délután 5 órakor az árverést. *Kossuth* Lajos olajképe 40 koronáért, *Irányi* Dánielé csak 25 koronáért kelt el. *Holló* Lajosnak, a kör diszelnökének arcképe 45 koronáért vették meg. A budai honvédszobor kicsinyített alakja 35 korona értékben talált vevőre. A butorok, tekeasztalok, képek s egyéb ingóságokért összesen 1500 koronát szedett be a végrehajtó. Az ingóságok, melyek közt sok az ereklye is, nagyjából egy *Glück* nevű kereskedő tulajdonába kerültek.

— **Alapítvány az iparosoknak.** Az arad-kerületi iparosok rokkant- és nyugdíjgyulete ma folyamodványt adott be a városhoz, melyben arra kéri Arad közönségét, hogy egyesületük céljai számára alapítványt tegyen.

— **Kitiltott egyetemi hallgatók.** Szent-Pétervárról táviratozzák, hogy a *dorpachi* egyetemről kétszázhusz egyetemi polgárt kitiltottak vagyontalanság címen.

— **Letartóztatott kereskedő.** Ma este a szegedi rendőrség a kir. ügyészség közbejöttével letartóztatta *Gottlieb* Vilmos fiatal kereskedőt, akinek a Kárász-utcában uri divatüzlete van. A cégtulajdonos még a múlt évben csődöt mondott és akkor a bécsi hitelegylet megbizottja leltározta a cég tulajdonában levő árukat. A napokban új cégtábla került a megbukott üzlet homlokzatára. *Gottlieb* Vilmos a felesége nevét jegyeztette be a bíróságnál. Az üzlet megnyitásakor feltűnt, hogy a régi áruk mind vieszakerültek az állványokra és erről

tudomást vett a bécsi hitelegylet szegedi képviselője, *Szivácssy* László dr. ügyvéd is, a ki nyomban értesítette az esetről a rendőrkapitányt. Ma délután *Rainer* József főkapitány maga elé idézte *Gottlieb* Vilmos kereskedőt és *Marton* József dr. kir. alügyész jelenlétében kihallgatta. A jegyzőkönyv fölvétele után mindkét hatóság kimondta az előzetes letartóztatásba való helyezését. *Gottlieb* Vilmos akkor nyitott üzletet Szegeden, mikor ott nagyon nehéz gazdasági viszonyok uralkodtak és általános volt az üzletek hanyatlása. Az ő üzlete is rosszul ment, azért mondott csődöt és közben jött arra a szerencsétlen gondotatra, hogy áruai egyrészt elvonja a csődtömeg elől. A vizsgálat folyik.

— **Rablótámadás az éjben.** *Juga* Péter és felesége, valamint ifj. *Juga* Péter jókedvűen ballagtak haza Magulicsára a folyó hó 24. és 25-ike közötti éjjelen, midőn egyszerre hátulról többen megtámadták őket. Heves dulakodás támadt a támadók és a megtámadottak között. Dulakodás közben *Juga* Péternek 16 forintját a támadók ellopták, míg rajta több könnyű sebet ejtettek, azonkívül feleségének a lábát eltörték. Ifj. *Juga* azonnal jelentést tett a csucsi csendőrségnek. A nyomozást rögtön megindították és a tetteseket *Nikora* Viktor és *Fehér* Lőrinc csucsi suhancok személyében kézrekerítették.

— **Házassági hirdetés.** Persze Amerikában történt. Nemrégiben egy dús gazdag ültetvényes, hosszú és fárasztó lovaglás után hazatérve, vigan cigarettázott. Egyik cigarettát a másik után szivta el. Eppen elakarta dobni az üres szivarkadobozt, melyet a tőzsdében vett, a mikor annak fenekén egy elragadóan szép női arcképet látott meg. A bájos miss keresztnéve és vezetéknevének kezdőbetűje alá volt írva a képnek: C Ella. Egyéb semmi. Az ültetvényes addig nézte a szép fotografiát, míg egészen belebolondult. Elhatározta, hogy a kép élő példányát birnia kell minden áron. Utána tudakozódott és sikerült is megismerkednie a szép leánnyal, a ki — természetesen — egy szegény, de becsületes dohánygyári munkásnő volt. — S minthogy az ültetvényes úgy találta, hogy az élő még szebb, mint a fotografia, oltárhoz vezette, s még most is élnek, hogy ha meg nem haltak.

— **A román püspöki nyomda.** A következő sorok közlésére kértek fel bennünket: Az *Aradi Közlöny* f. hó 23-ki száma a román zsinatról szóló tudósításában velem is foglalkozik, amennyiben azt állítja, hogy az én hanyag vezetésem a *Metianu* János alapítványát képező egyházi nyomdánál 45.000 frt kétes és behajthatatlan követeléseket ereoményezett. Az igazság érdekében a nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy én 1884. április hó 4. óta, 1898. december hó 31-ig vezettem a fentnevezett nyomdát és annak állapotáról minden év végén rendes zárlatot terjesztettem a szent székhez, melyeknek helyessége alapján egy szentszék, mint az egyházmegyei zsinat nekem felmentvényt szavazott. 1899-től kezdve a vezetést a szent szék gyakorolta, én csak a kisebb napi kiadásokat és bevételeket eszközöltem, valamint az ügykezelést vezettem, miben kötelességemnek mindig megfeleltem. Ezek alapján, a személyemet érintő gyanúsításokat visszaautasítom és kérem az ösmeretlen tudósítót, hogy a jövőben rosszsándéku megjegyzéseitől kíméljen meg. *Ceutea* Tivadar képezdei tanár.

— **Agyonlőtt vasuti ór.** *Kolozsvári* tudósítunk végzetes balesetről ad hirt. Apahida községben a szamosvölgyi vasut állomásától nem messze van *Pál* János Zsigmond földbirtokos jószágja. A birtokos ma reggel egy kutyát akart lelőni s a puskáját épen akkor tartotta kezében, midőn *Muntyán* Miklós vasuti ór a sinek mentén arra haladt. Pár lépésre előtte egy uri fogat robogott. A fegyver eldőrdült s a lövés *Muntyánt* találta, a ki nyomban összeesett és

szörnyet halt. Halántékába furódott a gyilkos golyó. A hatóság megindította a vizsgálatot.

— **Porosz tisztok egy lap ellen.** Berlinből írják: Több porosz ezred elhatározta, hogy kasszinójukból a *Die Woche* című folyóiratot kiküszöbölik. Erre az adott okot, mert a lap egyik munkatársa, *Wichert* Ernő, azt írta, hogy évekkel ezelőtt szolgálójának menyasszonyát egy porosz kapitány elcsábította, a miért a legény agyonlőtte magát. A tisztok sértésnek vették ezt a közleményt miután nézetük szerint ily becstelen dolgot egy porosz tiszt nem követhetett el.

— **Öngyilkosságok.** Annyira sűrűn fordulnak ma már elő az öngyilkosságok, hogy egyszerre négyről is írhatunk. A Temesvár melletti *Mehalan* egy huszonhároméves jogászfiu lőtte magát ma agyon, *Munsániol* Mihály, *Munsániol* Miklós mehalai földbirtokos fia. Öngyilkosságának oka szerelem.

Lugoson ma egy *Deutsch* Izrael nevű 67 éves köztisztviselőben állott kávéháztulajdonos ismeretlen okból felakasztotta magát.

Az öngyilkosságok nem közönséges nemével vetett véget életének ma délelőtt *Csoka* Lajos szerencsi borbély. Szobájába zárkózott, bezárá az ablakokat és az ajtókat, azután pedig dinamitot gyújtott meg s felrobbantotta magát. Természetesen szörnyet halt.

Szenc Etelka, az *Aradon* tegnap öngyilkossá lett virágárusleány ma belső égési sebbe meghalt.

— **Magyar név.** *Bun* György gyoroki illetőségű mezőkovácsbázai lakos vezetéknevének „Szabó“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Szabadiában.** A kriminalista szobájába egy vidéki ember kopog be. Az imént még együtt jártak a büntető-törvényszéknél, ahol a magyarnak egy kis ügyes-bajos dolga volt, holmi verekedés miatt. Szerencsére felmentették és annál különösebb, hogy még mindig ott időzik az ügyvédje körül.

— No, mi a baj? — kérdezte a fiskális.

— Itt van baj, az írásban — mondja az atyafi — és mutatja a felmentő végzést. Az áll itt kérem — magyarázta tovább — hogy „szabadiában lévő vádlott . . .“

— Nos, hát aztán?

— Hát nem vagyok én szabadiában, hiszen mér tíz éve hogy feleségem van.

— **A meghalt feleség nővére.** *London*-ból jelenti egy távirat: Az alsóház tegnap második olvasásban 279 szavazattal 122 ellenében elfogadott egy törvényjavaslatot, a mely eltérli azt a törvényes rendelkezést, hogy özvegy férfinak nem szabad elvennie meghalt feleségének testvérét.

— **Nyugdíjasok igazolványa.** A kapitányi hivatal felhívja a nyugdíjasokat, hogy nyugtáikat az életben lét igazolása végett a kapitányi hivatal iktatójában legkésőbb f. hó 30-án délután 5 óráig beadják.

— **Elfogott szélhámós.** *Budveisból* írják, hogy a rendőrség egy már napok óta ott járkáló egyént tartóztatott le ki több szállodában és vendéglőben követett el különböző csalásokat. Az illető *Heinzius* Ottónak nevezi magát állítólag mérnök és tartalékos gárdatiszt *Boroszló*ból. A rendőrség távirati megkeresésére *Boroszló*ból az a válasz érkezett, hogy az illető ott ismeretlen.

— **Meglepetést okoz minden fővárosinak,** ha *Aradra* jövet, alkalma nyílik meglátogatni városunk egyik legjobb berendezésű üzletét. Ahol a cikkek praktikus elhelyezése az áttekintést megkönnyíti, ahol nyugodtan vásárolhatunk abban a tudatban, hogy érdekeinken csorba nem esik, s ahol megvan mindaz, ami a modern üzletet jellemzi, földalatti, emeleti helyiségek; villany, s légszuszívógató, kényelem, pontos kiszolgálás, óriási választék stb. Természetes, hogy az ilyen üzletet mindenki megbecsüli és szükségletének fedezésére szíves örömmel felhasználja. A felsorolt előnyöket mind együtt találjuk *Porter* Vilmos koronás áruházában *Aradon*, az *Andrássy-téren*, a Központi szálloda épületében.

—x— Durator által a cipótalp egyszerű bekenésével ötször oly tartós és vízátálló lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon is sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nemsokára. Ara 1 és 2 korona. Póstan 1 kr. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a Durator-gyár, Budapest, Lipótkörút 3. Kapható azonban mindenütt. 2921

Hol a magyar zene?

— Németesítés mindenfelé. —

Arad, április 25.

Egyik fővárosi lap hosszabb tárcaközleményt hoz *Eötvös* Károly tollából Káldy Gyuláról. Az ötletekben és igazságokban gazdag, bámulatos megfigyelőképességre valló közleményből vesszük ki az alábbi sorokat:

Nézzünk végig muzikusainkon. Az ugynevezett művészek. Tulnyomó része idegen. Német és cseh. Vagy idegen zene iskolában nőtt fel Bécsben, Prágában s a magyar királyi zeneakadémiában. Ha magyarnak született is tehát: azért csak elromlott az ő zenei lelke alaposan.

És nagyon sokan vannak ezek a művészek.

Az intézetek tanárai. A színházak és dalműszínházak karzenészei. A nagy székesegyházak kórusnémetjei. Az a sok megszámlálhatlan zongoramester mindenfelé. A fővárosban csaknem minden főrendű és vagyonos zsidó családnak van valami ott lakó vagy bejáró műzenésze, ha gyerek van a háznál. S mindezek nagy része, de nagy része ám, idegen, német és cseh. S idegen zenét mivel és tanít valamennyi. S németül beszél s németesíti a családot.

Valami pokoli rendszer dolgozik nálunk a németesítés érdekében. Ilyen rendszer ekkora erővel még sohasem dolgozott hazánkban. A hóhétkirály I. Leopold tüzzel-vassal irtotta a magyarságot, de annak hatása meg se közelítette a mai rendszert. Még Mária Terézia aszszonyi bája, cselszövénye s németesítő buzgalma se ért nyomába annak, a mi nálunk az utolsó harminc évi alkotmányos uralom alatt történik.

Mintba megbolondult volna minden miniszter és minden családfő és minden tanár. A jelző az: németül kell tanulni mindenkinek. A végeredmény az: németté lesz mindenki. Ha csak a világtörténet menyköve valamely váratlan pillanatban le nem üt a mostani állapotra. Leült bizonyosan. Csak sokáig ne késsék. Csak el ne késsék.

Németesít a korona, a királyi udvar, a közös kormányzás, a katonaság s annak száz intézete s harmincezer tisztje. Sőt valamennyi tisztje. Németesít a főpapság, sok püspöki udvar, az egyház nagy része, minden apácatanintézet, minden jezsuita és karmelita s minden csavargó misszionárius. Németesít a főrendek, pénzüntézetek, kocsmák, kávéházak, pincérek, kucseberek, utazók, kereskedelmi ügynökök tulnyomó része. Minden színi zenekar, minden ledér színház és orfeumi látványosság, minden főuri multság, vadászat, lófuttatás egyaránt németesít. Németesítenek a kormányférfiak és nagy mivelődési intézetek. A zeneakadémia régóta német, az országos képtárban és az iparművészeti muzeumban minden németül megy. Csak ámitják és csalják a világot a magyarsággal. A Schikkedáncok vezetnek mindenütt. Németesítenek a nagy ipari és gyári és bányavállalatok. Magyar nem kap náluk munkát s ha kap: minden nap „kutya magyar” szót kell hallani. A hány építész, pallér és munkafelügyelő van Budapesten: annak nagy része mind németesít. A szegény felvidéki tót és rusznyák, mikor Amerikából

hazajön: angolul beszél, mikor Budapestről haza megy: németül beszél. Nemzeti nevelésről főrendi és előkelőbb és vagyonosabb családainknál szó sincs. Ki van zárva egészen. Angol missz. német norddájce, francia guvernant, cseh jáger, olasz és német gyóntató, német és cseh komornyik hemzseg minden háznál, sok főúr gyerekei a nyugoti vármegyékben nem beszélnek, nem is értik a magyar nyelvet.

Rendszer ez! Nagy, hatalmas, mély és általános rendszer.

S e rendszerben legveszélyesebb a muzikusok, a műzenészek hadserege.

Ez a hadsereg enni, ruházkodni, dözölni akar és pénzt keresni.

Az idegen zenét tudja, a magyar zenét nem tudja. A magyar zenével tehát pénzt nem kereshet, ennél fogva ösztöne hajtja arra, hogy a magyar zenét elnyomja mindenütt, kiszorítsa mindenünne.

Pedig milliókat rak zsebre magyarok pénzéből.

Nemcsak a nemzeti lélek fenséges szárnyalása, nemcsak a faji önérték tisztasága és nemessége követeli a magyar zenét, hanem anyagi jólétünk fentartása is. Száz csatornán szívárogoz idegenbe a magyar életerő, egyik nagy csatorna a zeneélet. Zárjuk el örökre.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Lelkés a vádlott padján.** Az aradi kir. törvényszék előtt anyakönyvi tételek meghamisítása miatt ült ma a vádlottak padján *Zsurzs Juon* ócsi gör. kel. lelkész. Ifju *Putics* András születési napját igazította ki egy pár hónapi differenciára, mert ifju *Putics* Andrásnak nagy előnye lett volna a korábbi születésben. Ugyanis ifju *Putics* András pályázott a nagyhalmgyi járáshoz tartozó csucsi jegyzőségre és születési bizonyítványában 1874. augusztus hó helyett, 1874 februárt havát írta be *Zsurzs Juon*. Ez pedig állítólag azért történt, hogy *Putics* András nagykoru legyen, mert a jegyzőségnél ez egy elkerülhetetlen szükséglet. Ha egy hónappal fiatalabb lett volna, már nem lett volna alkalmas jegyzőnek. A törvényszék *Fábián* Lajos dr. táblai bíró elnöklete alatt tárgyalta az esetet. Mivel kitünt, hogy *Putics* születési napja tényleg februárba esik és hogy az anyakönyvbe iktatás annak idején tévesen történt, a vádlott lelkész most csupán helyreigazítást követelt el, a törvényszék felmentette őt a vád alól.

NAPIREND.

Április 26. Péntek. Róm. kath. naptár: Kilit és Marcel. — Protestáns naptár: Kilit és Marcel. — Görög-keleti naptár (április 13.): Márton pápa. — A nap két 4 óra 35 perckor, nyugszik 6 óra 48 perckor. — A hold két 11 óra 42 perckor, nyugszik 1 óra 7 perckor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 758.0 milliméter, délután 2 órakor 756.5 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 7.0, délután 2 órakor C° + 13.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor EN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor félborul, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjósítás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságsarok emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Április 30. Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi szegény tanulókat segélyező-egyesület közgyűlése délután 4 órakor (Városháza.)

Május 3. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Május 10. Az aradi villamosági részvénytársaság közgyűlése délután 2 órakor.

Május 12. A radnai kaszinó-egylet táncestélye.

Május 18. Körorvosválasztás M. Sztatinán.

Május 19. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylet aradi fiókjának majálisa (Csalai erdő.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

= **Bécsi marhavásár.** (Telefon jelentés.) Felhajtás borju 4530 darab, élő disznó 1995 drb. leölt disznó 1370 drb. élő juh 2321 drb. leölt juh 390 drb. bárány 3067 drb. Fizettek borju-kért 72—120 koronát.

= **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditorenverein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Knefely Pál L., Cservenka.* — *Wischer Ferenc, Nagy-Becskerek.* — *Fried és Weisz, keresk. cég, Mármoros-Sziget.* — *Hoffmann Lipót, Kis-Márton.* — *Kürschner Sándor Gyula-Jováca.* — *Marosi Lipót, Baja.* — *Fleischer testvérek, Beszterce.* — *Sonnenfeld Julia, Vág-Szered.* — *Plachy Tamás, Pásztó.* — *Goldfinger Róza, Sarajevo.* — *Funke Ferenc, Friedland.* — *Rubinfeld Salamon, Lemberg.* — *Morgenroth testvérek, Lemberg.* — *Ulmer Ignác, Brünn.* — *Waldmann Sámuel, Nagy-Somkut.* — *Petronyák Antal, Lőcse.* — *Stern Lipót, Nagyváradi.* — *Grósz J., Zágráb.* — *Polyánszky Géza, Szatmár.* — *Mirkovits R. és társa butorkereskedők Fiume.* — *Kaufmann L. utóda, Zombor.* — *Büllesbach Péter, Nyiregyháza.*

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 25.

Délitőzsde. Buzakinálát jó, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 37.000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek szilárdabbak. Időjárás borus.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.64—7.65
Buza májusra	7.66—7.68
Buza októberre	7.79—7.80
Rozs áprilisra	7.78—7.80
Rozs októberre	6.76—6.78
Zab áprilisra	6.76—6.77
Zab októberre	5.58—5.60
Tengeri májusra	5.30—5.31
Tengeri júliusra	5.39—5.40
Repce augusztusra	13.40—13.50

Zárul 5 órakor:

Buza áprilisra	7.63—7.64
Buza májusra	7.65—7.66
Buza októberre	7.78—7.79
Rozs áprilisra	7.77—7.78
Rozs októberre	6.76—6.77
Zab áprilisra	6.78—6.79
Zab októberre	5.59—5.60
Tengeri májusra	5.31—5.32
Tengeri júliusra	5.39—5.40
Repce augusztusra	13.40—13.50

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	698.50
Magyar hitelrészvény	699.—
Leszámitolóbank részvény	448.—
Rima-Murányi vasmű részvény	505.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	693.—
Közuti vasut	579.—
Városi villamos vasut részvény	305.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 25. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 84 — 86 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 94 — 96 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 92 — 94 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 88 — 90 fillérig. Sertéslétszám. Április 22-én volt készlet 49.487 darab, április 23-án felhajtott 1205 darab, április 23-án elszállított 331 darab, április 24-én maradt készletben 50.361 darab. Uzlet: Csöndes.

C S A R N O K.

A kis Hanna regénye.

Írta: *Unger Il.*

(Folytatás.)

Régidők óta először történt, hogy a menyaszszonyán kívül más leányra gondolt. Dudolva ment a szobájába s aznap a kis puderes haju baronesz képe nyogodtan pihent az íróasztal homályában.

Ezután persze gyakrabban találkoztak, Véletlenül-e, vagy sem, mellékes, de a doktor most már csaknem minden nap felsétált az árnyas vsdvirágos Tar-hegyre, mely buja zöldben emelkedett a kis falu felett s a melynek aljában fehéren, mint valami apró cukorsütemény, huzódott meg a Dragán bíró tornácos csinos háza.

A hegy tetején egy nagy vadalmafa alá, simulva ült Hanna minden délután; virágos selyemhímzés fehér kezében, kissé kivágott halaványkék blúz leányosan nyulánk természetén s üde, finom arcára csipkés árnyékkal borult a gyöngyvirágos empir-kalap.

Köröskörül szinte fulasztóan sűrű volt az összeborult lombfüggöny, szinte ölelkezni látszott az egész zöld élet a maga végtelenségében s Bosnyák doktornak édes forróság futotta át a lelkét, amint meglátta a buja zöld háttérben a leány vörhenyesen szöke fejét s telt nyakának meleg fehérségét. Odalopódzott hát hozzá s hirtelen merészséggel egy apró fűszálat csusztatott a blúz kivágásába

Hanna megriadva fordult vissza, amint csupasz nyakát megérintette a doktor keze. Szép szeme tele volt névtelen ijedtséggel s megzavart álmok nedves csillogásával.

— Már másodszor ijed meg tőlem! — mosolygott Bosnyák csendesen, miközben megfogta remegő, puha kis kezét s szerelmes, mohó pillantással simult gyöngéd, szöke profiljára.

Hanna nem felelt; álmódó, kisleányos keble félénken pihegett a csipkék alatt, félíg megbomlott aranyos haja ragyogva tapadt fehér nyakára.

— Azt hittem . . . dadogta aztán zavartan s lehajította kissé elpirult arcát.

— Mit, édes angyalom? motyogta Bosnyák és az ujjával selymes haját simogatta.

— Ah, már igazán nem is tudom! . . . lehelte szinte lángolóra pirulva a leány s félrekapta bohó kis fejét.

Bosnyák kegyetlen gyönyörűséggel nézte kinos vergődését s a kezeit továbbra is a magáéban tartva, leült mellé a fűre:

— Bájos kis babám! suttogta szenvedélyesen, miközben meleg ajkai csaknem érintették rózsás fülhegyét. Lássá, fáj nekem nagyon, hogy maga nem néz rám, elfordul, mint ha csak gyűlölné, vagy fél tőlem talán? . . .

Idegesen rebtentek meg a Hanna bársonyos pillái, amint halkan, szinte ájulásszerű bódultságban remegte:

— Csakugyan . . . félek!

Bosnyák most már a dereka köré fonta erős karját, úgy sugta fülébe csókba vesző hangon:

— Hannus, édes kis Hannám, szeressen egy kicsinyt! . . . És ő nem szabadkozott többé, lázasan pihegő keble rásimult a doktor széles mellére s hagyta, hogy a férfi szenvedélyes csókjai vörösré perzseljék nyaka habfehér bársonyát . . . A szeméit lehunyta félíg s kéjes sóhajással hajította fejcskékjét az ő vállára; aranyos finom haját szerelmes gyöngéd-séggel bontogatta a meleg tavaszi szél.

Sokáig ment ez így nap-nap után. Mikor kezdődött? talán ők maguk sem tudták. Misztikus titokzatos mámorban usztak az árak s ők szerelmük fakadó tavaszán nem is gondoltak arra, hogy egyszer beköszönt majd az ősz, a csuf, hideg ősz, amely telve lészen hulló virágok lehelletével s elfoszlott álmok fakó rongyaival.

És mégis ennek így kellett lenni! . . . Nem volt már a Tar-hegyen se illat, se nap-sugár, arván meredtek égnek a nagy almafa kopár ágai. Nem kellett már árnyék sem, szomorú szürkeség borult úgy is a kis Hanna arcára. Némán üldögélt egymagában; szép gyermekszemei fátyolosak voltak a sok sirástól, dideregve, mint egy szegény agyonfázott kis madár, huzta össze csupasz keblén világos batiszt ruháját.

És Bosnyák erre sem nézett többé. Egy kora reggelen hirtelen elutazott a menyaszonyához, aki egy idő óta feltűnő ritkán küldözgette neki egyre hidegülő chypré-illatos levélkéit. Bosnyák tehát megszeppent egy kicsit; hiszen végre is fő a karrier s ez a kis bohó teremtés csak nem kívánhatja, hogy miatta fölálódza az egész jövőjét? Tetszett neki Hannus, az igaz, sőt talán parányit jobban is, mint a szépségflastromos, modern menyaszonyja.

Hanem hiszen ez egész más dolog; könnyelmű legénybolondság, egyéb semmi! Azzal felkészült és elutazott a kis duzzogó baroneszhez, azután ott maradt náluk egy hétig. Félíg-meddig ki is ment eszéből az egész história, csak mikor visszatért a kicsi, csendes faluba, mely végtelenül bizalmasnak tetszett most a fényes nagyváros zaja után, csak akkor szorult

össze a szíve; látván a Tar pusztá, kopár oldalát s ott a lombtalan almafa alatt egy messza néző fehérruhás kis leány szegény, didergő alakját . . .

De azért szépen hazament, bezárkózott a szobájába s hintette a feledés szürke hamuját bűnös lelkére s eltemetett tavaszi esték fel-fel kísértő szerelmes emléke fölé.

És Hanna hiába várta vissza, hiába bámult édes reménykedéssel a homályos őszi éjjel minisztériumába. Halálos csend volt mindenütt, nem rezentek a bokrok kemény léptei alatt s vonagló pirok kis száját sem zárták le égő ajkak, erős szerelmes csókkal. Nem érezte dereka körül ujjainak zsebasztó nyomát. És a hangját sem hallotta többé, simogató, becéző hangját . . .

Csak a szobájából kiáramló lámpafény sugárzott bele a vigasztalan feketeségbe, mint egy betévedt árva kis csillag.

Alig hogy leszálltak a kocsirol Bosnyák doktor, meg az egynapos asszonykája, még jóformán körül sem veezechette a menyecske a csinos puha fészekben, már is jött a kis felpiperézett cselédleány s simára fésült fejével félénken kukkant be az ajtón. A doktor bosszankodva eresztette el a felesége édes gömbölyü derekát s idegesen fordult vissza:

— No mi baj?

— A nagyságos urat beteghez hívják! dadogta a leány megszeppenve s kíváncsi szemét rajta feledte az asszonyán, aztán kissé bátrabban tette még hozzá:

— Egy tótasszony-féle van itt, de nagyon türelmetlen; azt mondja, hogy nagy betege van otthon, talán mig odaérnek, el is pusztul! . . .

Bosnyák kedvetlenül vette a kalapját, szép férfias homloka ráncba huzódott, amint lehajolt a menyecske piros, meleg ajka fölé.

— Azután csak nyugodjon le, édes kicsikém, mert nem tudhatom, mikor érek haza.

A kalapja még rajta volt az utról, így hát bosszankodva indult neki a vaksötét őszi éjnek. Előtte botorkált a piros katrincás, nagy kendőbe burkolt asszonyi alak, apró bocskora megkoppant olykor a kavicsos uton.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsin délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	—	Gyorsvonat délelőtt	8.23
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérlet 198. sz.

Páros.

Pénteken, 1901. évi április hó 26-án.

Coralie és Társa.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Valabrégue és Hennequin. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Dufauret Tapolcai D.	Coralie Kalocsa R.
Lucienne, neje Angyal Ilka.	Etienne, társa Mezei Péter.
Laura Bácsné.	Buzenol Szadai F.
Glapiard Fenyéri Mór.	Poirrel Palóci Pál.
Clémence, neje Tomcsányi R.	Liane Menszáros M.
Versaquette László Gy.	Höfehérke Erdélyi E.
Thommerel Palágyi L.	Joseph, inas Szabó L.

Kedde 7 és fél órákor.

IDEGENEK ARADON.

— Április 25. —

Fehér Kereszt szálloda. Klein Arnold ezredes Szeged. — Rosenfeld Jenő utazó Budapest. — Mubert Ferenc utazó Bécs. — Tbencher Leó utazó Bécs. — Fehér Józsefné birtokosné Seprős. — Golvolszky Ferenc utazó Budapest. — Makó Akos birtokos Bikács. — Rosenblüh Mór utazó Budapest. — Mühlhoffer M. utazó Budapest. — Róna Bernát utazó Budapest. — Deutsch József utazó Budapest. — Wolfer József utazó Bécs. — Skarel Károly utazó Budapest. — Mondelsbród Mór utazó Budapest. — Seidner Rezső kereskedő Berzova.

Központi Szálloda. Báro Dietfurt Frigyes birtokos Zaránd. — Vluefeld Károly bankár Bécs. — Neumann Róbert igazgató Körösbánya. — Jung Dániel felügyelő Barca. — Peccol József birtokos Hát-szeg. — Vargha Antal gyógyszerész Battonya. — Leó Pál tanító Talpas. — Bodó Vilmos hivatalnok Temesvár. — Weisz Lipót utazó Budapest. — Vogel József utazó Prossnitz. — Landau Bernát utazó Bécs. — Pekárek Rudolf utazó Bécs. — Piszko Dani utazó Budapest.

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNŐ ASZTALIVIZ

ÉS

231

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Dreyfus Alfréd

Öt év életemből.

Az Ördögsgigeten töltött 5 évi rabság.

Megjelenik 1901. május hó 1-én

magyar kiadásban,

Dreyfus Alfréd eredeti rajzaival, kézírásával

Bolti ára 3 kor. 50 fillér.

Megrendeléseket már most elfogad ifj. Klein Mór könyvkereskedése Arad, Fehér Kereszt épület. 590

Mészárszék berendezés

jégszekrényvel vagy anélkül

szabad kézből eladó.

Tudakozódhatni déli 12 óráig a kiadóhivatalban. 467

Egy a jegyzői teendőkből

teljesen jártas

fiatal ember

1200 korona évi fizetéssel

jegyzői irodában alkalmazást nyer.

Bővebbet a kiadó-hivatalban.

Nagy haszonnal járó
havi előfizetés.

Helyben: 2 korona.

Vidékre: 2 k. 40 fill.

Aki 1 óra előfizet az

„Aradi Közlöny“-re,

a legnagyobb vidéki napilapra:

ingyen biztosítva van baleset

ellen

Háromezer (3000) koronára,

azonfelül megkapja ingyen a

„Mosolygó történetek“ czimű novella
gyűjteményt **Murai Károly-tól.**

A novella gyűjtemény tartalomjegyzéke :

A Majom király. — Téli találkák. — Szerelmes levél. — A gentleman. — Karolin ékszerai. — Az elrabolt hercegné. — A Kuvirkajev temetése. — Édes Málcsi. — Szinpadi siker. — Haszontalan babona. — Szakítás. — A levágott fej. — Egy könyv története. — A spahi öngyilkossága. — Ezredes ur szerencséje. — Hab. — Akit elaltattam. — Nyaralás szekéren. — Jótékonyczélu gyűjtés. — Veszedelmes örült. — Riblemard kalandja. — A bársony-kalap. — Megtanult félni.

Tehát egy havi előfizetésidijért ingyen baleset biztosítás 3000 koronára és egy értékes humoros könyv.

Telefon
151.

Telefon
151.

Rokonszenves, 38 éves, józan életű

fiatal ember,

műszaki vezető, 2600 korona jövedelemmel és nyugdíjképes-séggel, ismeretség hiányában ezuton keres 20—25 éves, román, kath., háziásan nevelt

leányt feleségül, hozomány megkivántatik.

Ajánlatokat „Villanyos” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja. Ügynökök kizárva. 551

Répamag, Lóheremag stb. Csemeték, Pekingi kacsák, Magyar bikák

293

kaphatók:

gróf Teleki Arvéd ur
drassói uradalmában
u. p. Koncza.
Páris: Grand Prix.

Arad sz. kir. város közp. választmányától.

15—1901. k. p. v. sz.

Hirdetés.

Arad sz. kir. város központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az aradvárosi választókerületben az országgyűlési képviselő választóknak a folyó évben kiigazított, és az 1902-ik évben érvényesül birandó ideiglenes névjegyzéke, az újból felvettek, és a kihagyottak névjegyzékével együtt, 1901. évi május hó 5-ik napjától kezdve 25-éig bezárólag a városház tanács termében közszemlére kitétetik.

Az ideiglenes névjegyzékek kiigazítása iránt írásban benyújtandó kérvények folyó évi május 5-től 15-éig, az ezekre tett észrevételek pedig május 16-tól 25-éig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalában fogadtatnak el.

Arad, 1901. évi április hó 20-ik napján.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos,
közp. választ. elnök.

Üzlet-áthelyezés!

Márkus Lajos

lértli-dívat, cipő és kalap-raktára

folyó évi május hó 1-én
Aradon, az Andrássy-tér 15. sz. a. Hermann-féle házba

átköltözködik 280

és ott az Aradi Louvre czim alatt folytatva lesz.
A most még Andrássy-tér 17. sz. a. lévő nagy áruraktár a n. é. közönségnek alkalmat nyújt igen jutányos bevásárlásra, mire a vevő közönség figyelmét tisztelettel felhívjuk.

Radnai járás főszolgabirjától.

1374—1901.

Pályázati hirdetés.

M.-Szlatina, Baja és Gyulicza községekből újabban alakított közegészségügyi körben rendszerezett és a szabályszerű látogatási díjjakon felül Munk H. és fiai szlatinai birtokosok és gyártulajdonosok által a gyárorvosi teendőikért évi 2000 kor., Gyulicza község részéről 145 kor. 28 fillér, Baja község által 76 kor. 52 fill., M.-Szlatina község által 64 kor. 34 fillér, összesen tehát 2286 kor. és 14 fillér évi fizetéssel javadalmozott m.-szlatinai körorvosi állás a vármegye alispánjának folyó évi március hó 2-ről 6424. sz. a. kelt rendelete alapján betöltendő lévén. választási határnapul f. évi május hó 18-ik napjának d. e. II óráját M.-Szlatina községbe kitűzöm, a pályázni kívánókat törvényszerűleg felszerelendő pályázati kérvényeiknek a választást előző napig leendő benyújtására felhívom.

M.-Radna, 1901. április hó 20-án. 468

Csukay,
főszolgabiró.

Széna, 7 öl, eladó

Vingán, 587
i. Péter Delinnél 432. sz. a.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

M. kir. amv. áll. üzletv. Zágráb.

9762—I.—1901. sz.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének központjában két, egyenként 600 korona évi fizetés és 240 korona lakbér, valamint szolgálati egyenruha élvezetével egybekötött hivatali állás üresedett meg.

Annak előre bocsátása mellett, hogy a polgári alkalmaztatásra jogosító hadügyi, vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal bíró kiszolgált altisztek az 1873. évi II. törvénycikk értelmében ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírnak, felhívjuk mindazokat, akik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy kellőképp felszerelt folyamodványukat, melyben a magyar állampolgárság, s az igazolványos altiszteknél a 45. másoknál pedig a 35-ik életévet meg nem haladó életkoron, ép és egészséges testszervezetten felül a magyar írás- és olvasásban, valamint a számolás elemeiben való jártasság is kellően igazolandó, a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez czimezve legkésőbb f. évi április hó 30-ik napjáig annál inkább beterjesszék, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A katonaságtól közvetlenül, a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül hozzánk átlépő katonai altiszteknél, véglegesítésük esetében a katonai szolgálatban töltött idő az alapszabályszerű utánfizetésnek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett, nyugdíjjogosult idejökbe be fog számíttatni.

Zágráb, 1901. április hó 14.

Üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

987—1901. pm.

Hirdetés.

„Neuman testvérek” aradi gyáros czég a trágyatelepén összegyűlemelő szennyvizeknek a közegészség szempontjából való szűrés általi tisztítására s az ezt környező területek felületi vizeinek külön uton való elvezetésére, valamint egyidejűleg a stagnáló vizek káros körülményeinek megszüntetésére szolgáló vízjogi engedélyért folyamodott.

Ennek következtén folyamodo kérvényét az 1885 évi XXIII. t. cz. 163 szakasza alapján, a hozzá csatolt műszaki tervekkel, valamint az ezen tervek az aradi IX. kerületi kulturmérnöki hivatal által adott szakértői véleménnyel együtt 1901. évi április hó 19-től, május hó 20-ig terjedő 30 napra hivatalos helyiségben közszemlére kiteszem.

Egy idejűleg a kérvény tárgyalására határidőül 1901. évi május hó 21-ik napjának d. e. 10 óráját tárgyalási helyül pedig Arad sz. kir. város székházának tanácsstermét kitűzöm.

Egyben felhívom mindazokat, kik a kérdés alatti viziművek által érdekeltek, hogy a mű létesítése ellen fennforgó netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére kitétel alatt írásban, akár pedig a tárgyalás alatt szóval annál is inkább előadják, mert ellenesetben a határozat további meghalgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1901. évi április hó 4-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

Kiadó lakás.

Egy 3 szobás
lakás,
közel a főtérhez
május 1-jétől
kiadó. 464

Bővebbet Csernovits Péter-utca 27.

20479—1901. XVII. sz.

Haszonbérbeadási árverési hirdetés.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közhírré teszi, hogy a Soborsin-valemárei kincstári hid vámszedési jogának 1901. évi július hó 1-től 1903. évi december hó 31-ig terjedő időre leendő bérbeadása végett nála 1901. évi május hó 10-én délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok útján második nyilvános árverés fog tartatni.

Egy évi bér 5600 korona.

Az egykoronás bélyeggel ellátandó és az árverési feltételek ismeretét elismerő írásbeli zárt ajánlathoz a vagyoni állapotot, bérleti képességet igazoló hatósági bizonyítvány és 560 korona készpénznek, vagy 670 korona értékű óvadékképes értékpapirnak az aradi kir. adóhivatalnál biztosítékul való letételét igazoló letéti nyugta csatolandó, s sajátkezűleg aláírva és lepecsételve az árverés napjának d. e. 10 órájáig az aradi kir. pénzügyigazgatóság főnökénél közvetlenül, vagy posta útján beadandó.

Elkésett, távirati, szóbeli és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyébb árverési és haszonbéri feltételek az aradi kir. pénzügyigazgatóságnál (pénzügyi palota II-ik emelet XIII. számú szoba) tudhatók meg.

Aradon, 1901. évi április hó 22-én.

469

M. kir. pénzügyigazgatóság.